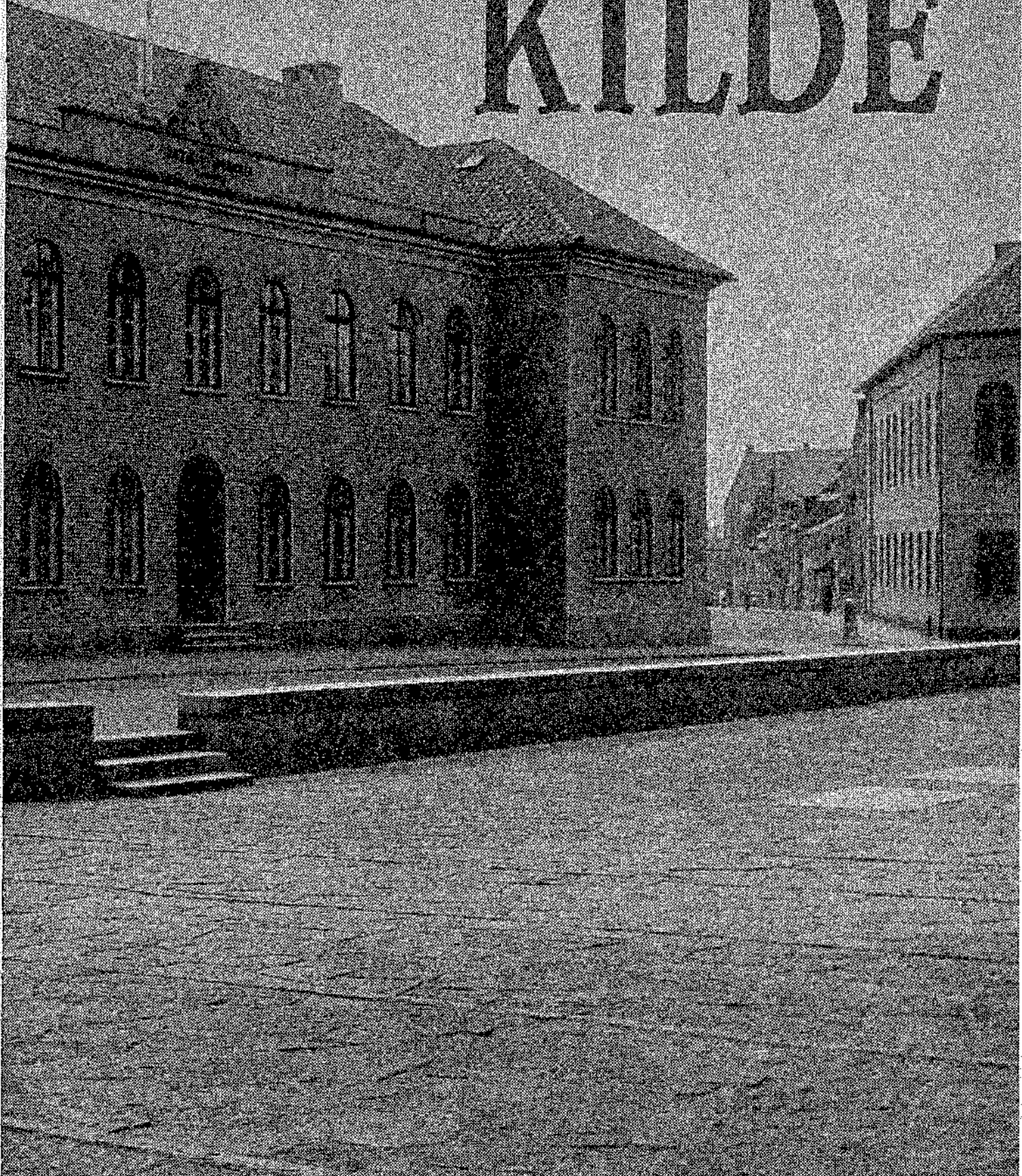

ROARS KILDE

ÅRSSKRIFT FOR ROSKILDENSER-SAMFUNDET
Nr. 47 - OKTOBER - 1965

ROARS KILDE

ÅRSSKRIFT FOR ROSKILDENSER-SAMFUNDET

Nr. 47 — OKTOBER — 1965

Arkitekt Møller - in memoriam

Tegnelærer ved skolen gennem 38 år arkitekt *Carl Møller*, døde d. 21. juni 1965 i en alder af 78 år.

Man glædede sig altid til tegnetimerne, der jo hørte til de rekreative fag, men ud over at lære at tegne kunne vi elever nyde Møllers hyggelige kommentarer til aktuelle begivenheder. Vi mindes hans venlige ansigt med den altid dæmpende cigar.

Jeg havde ham som tegnelærer i årene 1924—29 og arbejdede senere hos ham som arkitekt. Herved lærte jeg ham at kende som et menneske, der gik op i lærergerningen på samme måde, som han gik op i arkitektarbejdet. Han løste begge dele på den ligefremme og hyggelige måde, der var ham egen. Han sagde en-

gang til en, der spurgte ham, om det ikke var lidt anstrengende med timerne på skolen: „Ih nej; det er ikke arbejde, det er glæde fra først til sidst, og børnene er mine venner alle som een.“

Livet igennem bevarede han noget af den unge murersvends zünf-tige væsen, et ukueligt humør samt en forbløffende evne til at karrikere mennesker, han mødte. Han heftede sig ved deres særheder og udleverede dem på en morsom og venlig måde, som var affødt af hans varme interesse for sine medmennesker.

Mureren mærkedes også, hvis nogen skulle have lussinger, for han slog en proper næve. Jeg husker dengang, da en del af klassen var kravlet ind i katakomberne (skabene under tagskråningen), og en tilbagebleven havde drejet nøglen om. Møller ventede roligt, til de sammenkrøbne begyndte at støje. Så blev der låset op, og alle synderne fik valget mellem en anmærkning eller en lussing. Alle valgte det sidste, indtil den første var faldet, men afgørelsen stod ved magt, og hele rækken måtte tage hver sin. Han, der havde drejet nøglen om, måtte endda vente til sidst.

Arkitekt Møller skal dog ikke mindes alene for sit håndelag. Da han for få år siden tog sin afsked fra skolen, gav han udtryk for den glæde og inspiration, som arbejdet med de unge altid havde været for ham.

Jeg vil savne ham. Ikke mere som lærer, men som den redelige kollega og det hyggelige og varmhjertede menneske, han var.

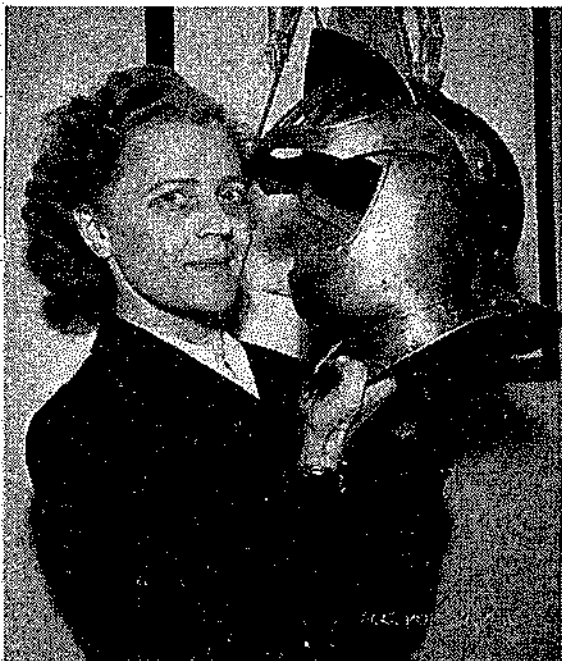
Hans brændende glød er slukket — cigaren er gået ud.

Palle Jacobsen.

Fra Harald Blåtand til »den blå betænkning«

Dansk skoles udvikling, skildret af dr. phil. Ada Bruhn Hoffmeyer

Redaktør Aage Jensen, Kalundborg, anmelder som „udenforstående“ dr. phil. Ada Bruhn Hoffmeyers værk om skolens historie.

Roskildenser-Samfundet har udgivet et digert historisk værk om Roskilde Katedralskole af dr. phil. Ada Bruhn Hoffmeyer, tidligere Kalundborg og nu gennem mere end tre år fast bosiddende i Spanien sammen med sin mand, overbibliotekar Erling Hoffmeyer.

Ada Bruhn Hoffmeyer fortæller selv indledningsvis i sin bog, at hun var meget betænkelig ved at sige ja, da man i sin tid bad hende påtage sig opgaven at skrive bogen om Roskilde lærde skole, hvorfra hun selv tog sin studentereksamen, men efterhånden tog hun fat, og efter et flerårigt arbejde med indsamling af materialet og omfattende litterære studier, foreligger resultatet nu i den værdifulde bog.

Alene af litteraturfortegnelsen bag i bogen får man et indtryk af det omfattende forskerarbejde, idet fortegnelsen omfatter ca. 90 større og mindre værker.

Roskilde Katedralskoles historie er tidligere beskrevet af forskellige forfattere i større eller mindre sammenhæng, og fru Bruhn Hoffmeyer har derfor naturligt følt det som sin opgave at finde frem til baggrunden for skolen, hvilket er gjort på enestående dygtig måde, idet hendes bog ikke alene drejer sig om skolehistorie i skarp lokal henseende, men samtidig er blevet et monument over skoleudviklingen i Danmark gennem 1000 år — eller fra Harald Blåtand til „den blå betænkning“.

For godt 1000 år siden blev Harald Blåtand kristnet og lod kristendommen indføre i Danmark, og ifølge Roskilde-Krøniken lod kong Harald bygge Sjællands første kristne kirke i Roskilde og skænkede den meget jordegods.

Det var oprindeligt en simpel stavkirke, der gang på gang blev ombygget og udvidet, og i ly af kirken opvoksede skolen, der efterhånden kom til at spille en meget betydelig rolle. Da kong Harald, der havde sin residens i Roskilde, døde i år 986, blev han gravsat i Roskilde kirke, der siden har været kongernes begravelseskirke, og om hans søn Svend Tveskæg ved man, at hans lig efter først at være begravet i England blev ført til Roskilde Domkirke, hvor han blev bisat i sin faders gamle kirke.

Skolevæsenet i Danmark har sine rødder i den fjerne oldtid i kontakt med religionen, og forfatterinden giver en indgående skildring af de forhistoriske skoledannelser fra de forskellige europæiske lande, således at man faktisk fø-

res langt ud over Roskilde Katedralskoles historie og får ihænde meget værdifulde oplysninger om europæiske skole- og kirkeforhold gennem ca. 1500 år.

Også den danske kirkeorganisations opbygning bliver indgående skildret, og man stifter herunder bekendtskab med en række kirkeorganisatorer, som efter deres uddannelse i udlandet vendte tilbage til deres fædreland og her såvel kirke- som skolemæssigt set kom til at spille en betydelig rolle.

Det var som regel højlærde mænd, der knyttedes til Katedralskolen i Roskilde. Mange havde i årevis studeret i Rom, Cordoba, Salerno m. v., før de kom til skolen i Roskilde, og rundt om i Europa var indrettet anerkendte skoler i tilslutning til de store klostresamfund. Sideordnet hermed fandtes en række domskoler, der især lagde vægt på en højere uddannelse i kirkens tjeneste.

Navnet Roskilde Katedralskole viser,

hvor nær tilknytning skolen i sin start og videre fremover har haft til bispestedet. Den nåede i middelalderen sit højdepunkt som kulturcentrum for hele Norden, idet den besøgtes af studerende fra samtlige nordiske lande.

På et vist tidspunkt — under Erik af Pommern — var det på tale at søge oprettet et universitet i tilknytning til skolen, men Christian I var af en anden mening, idet han dog knyttede nær forbindelse mellem universitetsbyen i København og Roskilde lærde skole, og gennemgår man omtalen af de mænd, der havde tilknytning til Roskilde Katedralskole, ser man gang på gang, hvorledes disse har haft skolemæssig og kirkemæssig betydning viden om, ja endog videnskabeligt kom til at præge hele Europa.

Det kan i høj grad anbefales interesserede i personal- og skolehistorie at sikre sig bogen.

Aage Jensen.

Sæt klassekammeraterne stævne

Medlemmerne erindres om stiftelses- og jubilæarfesten

Lørdag den 6. november kl. 18 på hotel Prinsen, hvortil tilmelding endnu kan nås ved opringning til Prinsens portier, telf. Roskilde 35 80 10. Sidste dag onsdag den 3. november. Hotel Prinsen er jo foreningens stamcafé, og direktør Jacobsen er særdeles kulant, når han tilbyder en fin middag med vine, kaffe og betjening for 40 kroner. Det er faktisk uhyre billigt. Kuvertprisen ved den store fællesfest for hele landet i København ligger i et helt andet prislæg.

Vi synes, at festen bliver finere, og véd, at den bliver morsommere, når alle nyder det samme. Hertil kommer, at de mange privatbestillinger på drikkevarer ved bordet forsinkes og besværliggør både servering og betaling, foruden at regningen som regel løber op i

skyerne. Bestyrelsen mener derfor, at alle står sig ved at betale en fast kuvertpris.

Da jubilæarerne altid møder i festdragt, synes bestyrelsen, at alle deltagerne bør gøre det også, fordi festdragt nu engang sætter feststemning. Mangel af kjole eller smoking skal naturligvis ikke afholde nogen fra at deltage. Alle er lige velkomne. Derfor har vi også på indbydelsen skrevet: kjole, smoking, mørkt tøj.

Det er vort håb, at medlemmerne vil glemme hverdagens besværligheder for en stund for at slappe af i gamle skolekammeraters uforlignelige selskab. Sæt dem stævne.

Mød om muligt allerede til generalforsamlingen på skolen kl. 14,30. Bagefter er der lejlighed til en rundgang under rektors førerskab.

Bestyrelsen.

Minder fra min skoletid

1881 — 1886

Af fhv. skovrider *Axel Hornemann*

For nogle år siden fandt boghandler Ben Flensborg manuskriptet til denne artikel blandt sin fars efterladenskaber. Han overlod det venligst til Roars Kilde, som her bringer de morsomme og byggede minder fra længst forsvundne dage.

Som indledning til artiklen skriver Axel Hornemann selv:

Gamle minder har nu engang for skik at indfinde sig i verden, og da jeg ikke er skribent af profession, så kniber det nok med kompositionen — men vi prøver!

Det begyndte en sommerdag i 1881 med en optagelsesprøve i Roskilde, fra hvilken jeg særlig husker adjunkt Lassens respektindgydende skikkelse, og så gled jeg ind som discipel i Roskilde gamle katedralskoles 1. realklasse. Det var vidt forskelligt fra de stille drengear derhjemme på Lindersvold skovridergård, hvor den største oplevelse var, når bjørnetrækkeren kom. Så dansede den store, brune hanbjørn på tå ude i gården. Disse sørgelige forestillinger blev forbudt før år 1880.

Næsten alle skoleårene boede jeg i Hersegade i slagtermester Frederiksens ejendom hos kommunelærerinde, frøken Nicoline Michaelsen. Hun var streng, dygtig og såre skøn at skue. Kun 49 år gammel blev hun lagt til hvile ude på den nye kirkegård øst for byen.

I samme pensionat boede min barndoms-kammerat hjemme fra Roholte sogn, Knud Johannsen. Han var min trofaste ven, lige til han døde som sagfører i Roskilde 1936. Vi forlod Roskilde 1886 — Johannsen for at studere jura, og jeg for at læse til forstkandidat.

Højest ejendommeligt var det for mig dreng fra landet at høre vægterne synge: „Klokken er slagen ti.“ o. s. v.

Roskilde domkirke, som vi daglig havde for øje, virkede mægtigt på hvert et modtageligt drengesind med sine murmasser, sine kongegrave, de kønne små tårnfalke og meget andet.

Den første vinter — 1881—82 — led jeg en del af hjemve, men så gik jeg op til banegården og bad lokomotivføreren hilse stationerne den vej nedad. Det ligesom lettede.

I et af mine første skoleår blev jeg inviteret til bal hos agent Borchs, billedhuggerinden Elna Borchs hjem. Dengang skulle man, det mente i hvert fald frk. Michaelsen, aflægge visit både før ballet og efter ballet, og det var en højst pinlig historie, blandt andet fordi forfængelighedens dæmoner aldrig fik magt over mig. Det skrædermæssige lå afgjort ikke for min sans. Ved mit første besøg i agent Borchs fine stuer halede jeg ihærdigt mine hvide skjortelinninger ud af trøjærmerne. De skulle erstatte manchetterne.

På ballet hos Borchs traf jeg en købmandsdatter fra Skomagergade, nemlig den 12-årige Bertha Müller — og: Jag ramlade som skjuten!

Vor religionslærer i 1. real var adjunkt Nannestad, hvis hørevne var meget dårlig. En dag tabte en dreng i klassen sit tunge træpenalhus på gulvet, og det kunne Nannestad høre. Han for op med udråbet: „Hvem var det der skød?“ Jeg skrupgrinede — selvfølgelig, men du alforbarment hvor han bankede mig, vildt, ubehersket.

Året efter blev Nannestad præst, og vi fik i stedet for adjunkt Bay i religion. Han var en høj, meget smuk mand — og ugift, som de fleste af latinskolens lærere på den tid. Bays opfattelse af kristendommen var udpræget unitarisk. Alvorlige afstraffelser fandt sted. At straffe en dreng, når han lavede skarnsstreger i klassen, f. eks. rettede i karakterbogen eller slap bier løs, det må være i sin orden den dag i dag, men at slå en dreng i hele klassens påsyn fordi han bøjede et latinsk verbum forkert, eller fordi han gjorde fejl i det tyske eller kludrede med regnestykket oppe ved den sorte tavle — det var middelalder.

Noget helt nyt for mig var det at se og høre mursvalerne, Danmarks ypperste flyvere,

stryge skrigende gennem de stille gader ved solnedgang.

Ofte så jeg en lille mand i sort slængkappe smutte ind i domkirken. Det var billedhuggeren Hertzög. Han vandrede de 30 kilometer fra hovedstaden med et par boller i lommen til frokost for decennium efter decennium at restaurere dronning Margrethes skønne sarkofag — langsomt, men sikkert.

Vinteren 1883—84 gik jeg til konfirmandsforberedelse hos domprovst Gude, en prælattype. Han sagde om Abraham, Isak og Jacob: Disse bjergetoppe!

På Hestetorvet så jeg for første gang i mit liv en infanteri-batallion opmarcheret i feltmæssig påklædning med de gamle brune kalveskins-tornystre og Remington-geværer model i 1867. I det store frikvarter løb vi derop for at se soldaterne. Det var en betagende oplevelse, som endnu står som et af de mange festblus på min vej gennem livet. Jeg var intet mindre end grebet og sansede ikke mere i skolen den dag.

Mellem „Fedt-latinerne“ og drengene fra friskolen var der et skarpt skel og ofte slagsmål. Der gik endda sagn om et formeligt slag anno 1880 på Fondens Bro.

Det sørgelige bål fra Christiansbog slots brand i oktober 1880 lyste vældigt på nat-himlen. Vi så det fra Roskilde, men man sagde, at skåret kunne ses i Odense.

Vi sloges med snebolde i latinskolens gård, så blodpletter i sneen jævnligt sås. Når en af „de store“ havde dyppet sin snebold i vand, og den ramte i ansigtet, så flød der blod.

Adskillige af disciplene rejste allerede dengang ind til skolen hver dag med toget, blandt andre en af mine klassekammerater fra Klovtofte ved Taastrup. Han kom ofte op til mig før skoletid, og endskønt jeg ikke just brillerede udi matematiken, hjalp jeg ham dog jævnligt med en opgave. Han viste sin taknemmelighed ved at forære mig en „II Mark Danske“ fra 1651 med Frederik den 3dies faste monogram. Den skønne gamle sølvmonet blev hængt ved min uhrkæde som en bon souvenir.

Dejlige Roskilde fjord, hvor vi svømmede og løb på skøjter — du er vel evig den samme yndighed? Ikke skamferet som så meget blev i vort gamle land.

Kære gamle Roskilde! Nu suser biler og cykler gennem dine eengang så stille gader, og idyllen er knust under nutidens jag. Men vi, der husker Roskilde fra 80-erne hører endnu Roskildes kimen — — — i mindernes toneklange.

Kære gamle Roskilde katedralskole! Mange af livets gode gaver blev mig til del, og til disse hører, hvad du gav mig i mine drengeår. Tak for denne store, rige gave. — Den var jo grundlaget.

Så fredelig så Algade ud på Hornemans tid.

Nyt fra skolen

I Roskilde Katedralskoles årsberetning juni 1965 står der følgende om byggeriet og skolens flytning:

Efter årelange forhandlinger er det nu definitivt besluttet, at en helt ny skolebygning skal rejses på Katedralskolens egen jord, nærmere betegnet det nordøstlige hjørne af eksercerpladsen ved Holbækevej.

Udformningen af den nye skole er overdraget kgl. bygningsinspektør, arkitekt Preben Hansen, og det er vedtaget, at der skal finde et nøje samarbejde sted mellem ham og kgl. bygningsinspektør, arkitekt Eske Kristensen, der skal lede opførelsen af den ny bygning til Statsgymnasiet Schneekloths skole i Brøndbyøster.

Man sigter mod at have et skitseprojekt udarbejdet og godkendt inden sommerferien, således at detail-projekteringen kan foregå i løbet af skoleåret 1965—66, og byggeriet sættes i gang i efteråret 1966.

Den tanke er fremført, om den gamle skole bør bevares som gymnasieskole for i en årrække at kunne samle elever op til det gymnasium, som inden alt for længe må komme i den østlige ende af Stor-Roskilde. Om denne tanke realiseres, er uvist. Men så meget synes i hvert fald sikkert, at ét gymnasium i Roskilde kun vil dække behovet i et meget begrænset åremål.

I en samtale om spørgsmålet oplyser rektor Tolderlund-Hansen i september, at der ikke er sket noget afgørende nyt i byggesagen siden før sommerferien. Der er udarbejdet tre skitseprojekter, som i øjeblikket er til udtalelse i forskellige instanser, hvorefter der skal detailprojekteres. Det er stadig ministeriets plan, at byggeriet skal gennemføres i perioden sommeren 1966 — sommeren 1968.

Det er, hvad der foreligger i øjeblikket.

Rektor Tolderlund-Hansen fortæller også om, hvordan man klarer sig med lokaler under de nuværende forhold:

Elevtilgangen til gymnasiet har været større end nogen sinde. Vi måtte optage 99 matematikere og 97 sproglige i 8 I g.-klasser, fire af hver slags. Det var igen en ekstra klasse, idet der sidste år kun var syv III g'er.

Der er nu i gymnasieklasserne 510 elever. Hertil kommer 70 i realafdelingen. Disse 580 er det største elevtal, skolen har haft.

1. juni 1965 blev lejligheden på 1. sal i Bondetinget 1 ledig. Den er nu overtaget til brug for skolen og er siden sommerferien anvendt til undervisning af mindre hold.

Efter istandsættelse af lejligheden er det meningen at installere biblioteket i de nye lokaler, hvortil en del undervisning vil blive henlagt. Desuden bliver der et kontor for bibliotekaren samt et lokale for elevrådet og bestyrelserne for de forskellige gymnasieforeninger. Det tidligere bibliotek er taget i brug som historielokale.

På den måde klarer vi indtil videre det øgede pres.

Med hensyn til undervisningen er der derimod sket noget virkelig nyt. Det er noget, som hedder fællestimer. I ministeriets bekendtgørelse om undervisning i gymnasiet står i § 21 bl. a.:

Formålet med den ugentlige fællestime, der på normaltimesteplanen er afsat til II og III gymnasieklasse, er — under friere former, end det er muligt inden for den pensabundne undervisning — at give skolens ældste elever adgang til kunstneriske oplevelser (oplæsning, koncerter o. l.) indføring i særlige emnekredse og i aktuelle problemer samt orientering om nye perspektiver inden for kunst, videnskab og politik. Fællestimerne skal samtidig styrke elevernes for-

fornemmelse af, at gymnasiet er en helhed på tværs af delingen i linjer, grøene og klasser. Fællestimerne anvendes dels til arrangementer for alle eleverne i II og III g, dels til gruppearrangementer. Elevernes deltagelse i fællesarrangementerne, hvoraf der skal holdes mindst 8 i løbet af skoleåret, er obligatorisk, mens deltagelsen i en gruppe er frivillig.

Skolen har tidligere haft fællestimer, men studiekredsen effektueres for første gang i år. Ca. $\frac{2}{3}$ af eleverne i II og III g har meldt sig frivilligt til så forskellige emner som: Livsanskuelse og verdensbillede, det menneskelige ansvar, biologi og menneskeforståelse, moderne engelsk dramatik, renessancen i verdenslitteraturen, U-landsproblemer, kunstforståelse, kristne sekter, reaktorer, radioaktivitet og

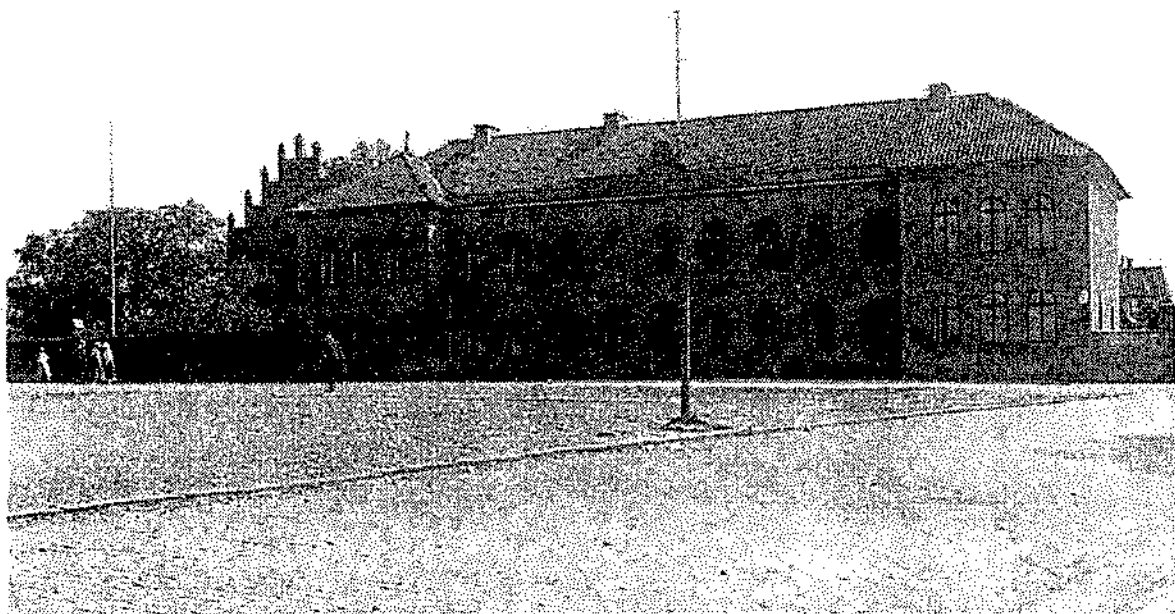
psykologi. Alle disse kredse er kommet i gang. I kunstforståelse endda tre, så man har i alt 13 kredse i gang.

— — —

Der er sikkert mange gamle elever, som endnu engang vil sige: Ak, hvor forandret! Denne form for undervisning tyder på en meget mere levende undervisningsform end det gamle lektieterperi, så den forandring kan kun hilses med glæde.

Når skolebygningen engang flytter, vil klangen i: Ak, hvor forandret! sikkert få en lidt vemodig undertone. Men den gamle bygning ligger endnu på sin plads ved kirken, til glæde for alle gamle elever og deres skoleminder — og til ikke så lidt besvær for alle dem, der har deres daglige arbejde inden for murene.

C. A-R.

Den gamle skole

Kontingent-indbetaling

Kontingentet er fra og med i år 15 kr. årligt, dog kun 8 kr. de første 8 år efter afgang fra skolen. Medlemmerne bedes indtrængende snarest belejligt benytte det ind-

lagte indbetalingskort efter dets bestemmelse. De, der måtte føle lyst dertil har mulighed for samtidig at sende et bidrag til studie- og uddannelsesfonden.

Jubilarer snakker sammen

50-års jubilarerne:

Studererholdet fra 1915 hævdede sig pænt, da jubilæumsåret tog sin begyndelse. Af det oprindelige antal på 24 (13 sproglige og 11 matematikere) — ved dødsfald reduceret til 20 — samledes ikke mindre end 15 på translokationsdagen den 24. juni 1965.

Jubilarerne havde lagt sig på et hårdt program: morgenkaffe på „Prinsen“, et hastigt besøg i skolegården, translokation i Roskilde-hallen, en lille køretur i omegnen, frokost på hotel „Risø“ — et tiltrængt hvil i de sene eftermiddagstimer, før de påny blev samlet i et gæstfrit jubilærhjem i Klampenborg til souper.

Så der var vel ikke noget at sige til, at en af jubilarerne, den ene af de to fremmødte piger, slog i tøjret, da redaktøren af „Roars Kilde“ allerede lige efter frokosten ville have en udtalelse om, hvad 50-års jubilæreren taler om og føler ved et så stort jubilæum.

I stedet for har to jubilærer — efter passende tids forløb — sat sig ned for at genopfriske begivenheden. Det er A. for Anna og H. for Hans, for det hedder vi nemlig. (De andre jubilærer må affinde sig med at være anonyme).

Og her er så noget af det, de to fik talt om ved en kop kaffe. Der er ikke plads til at få det hele med, — og det er måske også det bedste. Der var ingen mulighed for at glemme, hvad sagen drejede sig om. Fra A.'s hyggelige stuer er der en skøn udsigt over det meste af Roskilde.

A.: — Nu er det gået godt 2 måneder siden jubilæet, og jeg synes stadigvæk, at det var en dejlig fest — og du?

H.: — Jo — det gik meget godt —

A.: — Du trækker på det —

H.: — Det er bare min natur. Jeg prøver at være koldsindig, når andre er begejstrede. Jeg begyndte for resten selv med at være nervøs, for det er jo sin sag at bringe 15 fremmede mennesker sammen på det spinkle grundlag, at de var skolekammerater for 50 år siden.

A.: — Du er da ikke skuffet?

H.: — Absolut ikke. Eksperimentet lykkedes over al forventning. Det er selvfølgelig også en overdriivelse at sige 15 fremmede mennesker. Vi har da været til mindre jubilæer, og nogle af os ses en gang imellem. Men lad os begynde med et par spørgsmål. Hvad mener du om translokationen 1965?

A.: — Jeg mener, at vores i 1915 var hyggeligere, mere intim. Vi fik sagt pænt farvel til den gamle skole. Det virker så maskinmæssigt ude i Roskilde-hallen. — Og så kunne der jo godt været anvist jubilarerne en plads. Der var plads nok, men følte vi os ikke lidt fremmede?

H.: — Husk på de 50 år, der er gået, siden vi var hovedfigurerne. I år var der godt 150 studenter mod vore sølle 24. Alene indmarchen og defileringen forbi rektor — til stilethælens klang — af så mange kræver iscenesættelse og præcision som ved en olympiade.

Og nu er det bare dimittendernes dag. Oprykkerne — for eks. fra 2. til 3. g. — må ligesom jubilarerne nøjes med at være tilskuere. — Vi fik vores revanche senere. —

A.: — Ja, da vi blev os selv, på køreturen og ved frokostbordet.

H.: — Mad og drikke er godt, det løsner tungebåndet. Var det ikke ved frokosten, at de fleste af de gode gamle skolehistorier kom frem? „Kan du huske“ — er og bliver slagordet ved et jubilæum. Godt det samme, — hvad kunne der ellers ikke ske!

A.: — Nu er du ikke rar!

H.: — Vi var da ikke englebørn i skolen, selvom vi trivedes meget godt sammen, og engle er vi vel heller ikke i dag. Forøvrigt blev der, om jeg husker ret, om aftenen i Klampenborg lejlighedsvis rørt ved andet, end hvad der hører skoledagene til. Vi er ikke blevet mere tavse med årene, og vi fik da uden, at det kom til større meningsudvekslinger, et ganske godt indtryk af hverandre, og drille lidt kan vi stadig.

A.: — Ja, men det vigtigste var dog all det, der blev sagt om skolen og de gamle lærere.

Det var nu én dejlig skole, vi gik i, og hvor var det nogle dejlige lærere vi havde.

H.: — Det indrømmer jeg, men jeg vil alligevel spørge dig, om du tror, at nogen af vore lærere kunne have forudset noget som helst om bare en enkelt af vore kammèraters livsbåne? Nej, deres vurdering af os gik ikke udenfor den lille sorte lommebog med voksdugsbind, hvor de troligt med tal eller i kode noterede vore præstationer. Dybere menneskelig indsigt skal man vist ikke forlange, selv af en gymnasielærer.

A.: — Ja, men du holdt da også af vore lærere — og de var da dygtige!

H.: — Absolut, og jeg har skam intet alvorligt at kritisere dem for. Det var noble folk, næsten uden undtagelse. Vi rakkede dem da heller ikke til ved jubilæet.

A.: — Næh, vi fik genopfrisket de mange pudsige historier, vi har om dem. Og ved du hvad, — de var da allesammen personligheder, og det er grunden til — sådan føler jeg det — at de kunne give os noget mere, meget mere end bare lærdam.

Det, de gav os, var nok noget med holdning og moral, — et rygstød, som vi allesammen har haft brug for en eller anden gang i livet. Det har jeg haft, det ved du, — og det har I andre såmænd osse!

H.: — Jeg er slet ikke uenig med dig. Vist var de personligheder, de gamle knarke, som slet ikke var gamle, da vi havde dem, det var bare noget, vi syntes.

Vi husker dem jo stadig, interesserer os for dem, taler om dem. Vi kan dårlig nok slippe dem, du og jeg, men det må vi vist.

A.: — Ja, desværre. Men jeg siger endnu engang, at jeg er lykkelig over at have gået i den skole.

H. — Det er vi allesammen. Ellers var vi ikke mødt så stærkt op ved dette jubilæum.

Men hvad med os selv?

A.: — Ja, lærerne er døde, skolen er en anden, men jubilæet — det var os, — Og er det ikke forbavsende, så lidt vi har forandret os, til trods for, at vi har fået meget, meget forskellige kår. Vi er selvfølgelig blevet gamle og gråhårede, rynkede og svækkede; men hvor vi dog alligevel ligner os selv fra den gang.

De samme smil og blink i øjet, de samme manerer. Var det ikke, fordi vi vidste bedre, kunne det have været et par år efter vores studentereksamen.

H.: — Vil det sige, at du kan huske, hvordan vi så ud, og hvordan vi var den gang?

A.: — Ja, det forsikrer jeg for — det kan du også!

H.: — Jo, da! — Og så kan jeg betro dig, at her har du lagt op til en god leveregel for jubilarer: — Gå ikke til jubilæum, nedmindre du i tankerne kan genkalde dig dine skolekammèrater — *som de var!*

For en snes år siden var jeg til et jubilæum, hvor en af deltagerne stod op og sagde: „Det at holde 25-års jubilæum er som at mødes med sin egen lillebror.“

Det kunne have været et kvikt epigram ved et 10-års jubilæum, og det kunne endnu gå an ved et 25-års, men det lyder selvfølgelig tosset mellem 50-års jubilarer.

Nu vil jeg prøve at være kvik som min afdøde kollega: „Drengen er far til den aldrende mand, og det at holde 50-års jubilæum er som at mødes med sit meget ungdommelige ophav!“

Hvad siger du til det?

A.: — Jeg siger, at det var godt, at det møde kom i stand. Det var en stor oplevelse. Jeg glædede mig voldsomt på forhånd, og det blev ingen skuffelse.

Men mon det ikke er vort sidste egentlige studenterjubilæum. Hvor mange af os kan komme om 10 år?

Anna-Margrethe.

Hans Gabriel.

40-års realist-jubilarerne:

Efter et detektivarbejde, som slet ikke var så svært, fandt jeg frem til alle klassekammèraterne på en lille ugestid. Dette være sagt til fremtidige jubilarer, som vil lette bestyrelsen meget ved selv at sætte sig i sving, når deres tid kommer. Morsomt var det også, og det blev til mange fornøjelige telefonsamtaler.

En opfordring om at mødes til transtokationen med efterfølgende frokost blev sendt ud til alle de mulige af holdet, som oprindeligt var på 22, men resultatet var temmelig magert. Seks mødte op på dagen, og vi havde

det så fornøjeligt, at de øvrige godt kan være misundelige.

Translokationen i Roskilde-hallen er ikke, hvad en translokation var i vore dage. Det kan den selvfølgelig heller ikke være, for alt udvikler sig og forandrer sig i løbet af så mange år. Det kan ikke være anderledes, og det må man finde sig i. Alligevel virkede denne translokation vist nok temmelig eksplosionsagtig på flere af os med alle de masser af dimittender. Vi følte os lidt fortabte i den store mængde, men ved frokosten bagefter fandt vi hurtigt os selv og frådsede i minder og god mad. Fortid og nutid i skøn forening. Hotellet havde viseligt anbragt os midt imellem 25-års og 50-års jubilarene, så der var jubilæumsstemning over det hele.

Og hvad snakkede vi så om? De første spørgsmål var naturligvis: Hvor mange har svaret på henvendelsen? og: Hvorfor kommer de andre ikke? Dernæst konstaterede vi, at vi holdt os vældig godt trods de mange år, der var gået, selvom vi nok alligevel havde forandret os lidt.

Vi snakkede og snakkede. Kan du huske? Nogle kunne — andre ikke. Det gav selvfølgelig anledning til at genopfriske mange forskellige episoder. Der var spadsereturene til Boserup, og dengang alle pigerne mødte op iført store hvide forklæder, om anmærkninger og eftersidninger, skolebatter, lektielæsning, og om dengang en af drengene bestak en anden dreng for at følge sin pige hjem, fordi han boede et godt stykke uden for byen. Selvfølgelig snakkede vi også om vores lærere og var enige om, at de havde været store personligheder og gode pædagoger. Derved kom vi ind på den nye skoleordning og sammenlignede den med vores egen tid, så det var absolut ikke kun fjerne minder, der blev drøftet. Naturligvis måtte vi også høre, hvad hver især havde oplevet i de mellemliggende år og slugte hvert ord med interesse og følte virkelig, at vi hørte sammen.

Men hvad er det, der binder os så forskellige mennesker til hinanden? Er det de fælles oplevelser fra den gang? Er det den lærdom, vi fik? Er det den daglige omgang i en kort årrække? En psykolog kunne nok svare på disse spørgsmål, men jeg synes, at vi blot skal

nøjes med at konstatere, at der er et eller andet, som gør, at vi er en helhed med noget tilfælles, som ingen andre har del i. Mon det ikke er hemmeligheden?

Nu glæder vi os til at mødes igen til fest i Roskildenser-Samfundet på hotel Prinsen d. 6. november og håber, at alle de andre vil komme og glæde sig sammen med os.

Den jubilerende redaktør.

... og hvad snakkede så 25 års jubilarene om?

Midt under alle tiders hyggelige jubilars-frokost på Hotel Risø (det var nu godt, der ikke var en skønjomfru til stede, som lukkede vinduet op, for det var just ikke vellugt, der strømmede ind fra den gode, gamle fjord) kom redaktøren af „Roars Kilde“ ind for at bede om en artikel over emnet: „Hvad snakker 25-års jubilarene om?“. Jeg sagde straks med glæde ja, men glæden forduftede, da jeg sad ved skrivemaskinen, og det pludselig gik op for mig, at vi 25-års jubilarer — unge på nogle og fyrrer, eller gamle fra før plasticalderen, hvad man nu helst vil — sikkert snakkede om nøjagtigt de samme ting som de mere ærværdige 50- og 40-års jubilarer, og de kommer jo selvfølgelig først i denne lille artikel. Men et løfte er et løfte, og det skal holdes.

Jeg var lykkelig, da jeg en aften kom hjem fra bladet og fandt et brev — på vers sågar: „Et jubilæum står for dør,
vi rører jungletromme,
som nu jer alle spør“:

Vil I til Roskild' komme? — osv. osv.

Men som tiden gik, dalede begejstringen lidt, for ville det nu virkelig blive så dejligt, som man håbede, når det kom til stykket? Ville vi virkelig have noget at snakke om i dag, 25 år efter at vi skiltes? Ville vi ikke være som en flok fremmede over for hinanden?

Jeg frygtede det, men sådan var det slet ikke — heldigvis.

Så snart vi mødtes ved Roskilde-hallen — mon ikke mange som jeg savnede skolegården lidt? — blev tiden som ved et trylleslag skruet 25 år tilbage. Vi var unge — og smukke — igen, og snakken gik.

Det mest fantastiske var vel nok, at de fleste havde forandret sig forbavsende lidt. Bevares, en enkelt var jo svulmet op til ca. det dobbelte af 1940-volumenet, men til gengæld var håret venligt sagt kun halvt så fageret. De fleste af os — selvfølgelig kun „drenge“ — bar vel nok lidt præg af at være kaptajn Jespersenske ratslaver, men alligevel ... Og „pigerne“, hvoraf en enkelt var blevet bedstemor i mellemtiden — og hvilken bedstemor — hvor var de dog dejlige at se på stadigvæk. Ja, et par stykker var faktisk uden megen overdivelse endnu kønnere end for 25 år siden.

Nå, men til emnet: Hvad snakkede vi så om? — Hvordan det var gået hver enkelt, hvor mange børn, vi hver især havde fået, om den kære gamle skole, om lærerne — både godt og ondt — og om at i 1940 var der rigtige studenter til, selv om der ikke var så mange af dem, men vi trøstede os med, at det jo som bekendt ikke er kvantiteten, men kvaliteten, det kommer an på.

Der blev også holdt diverse taler, og i en af dem hed det bl. a.:

RKS vi alle stadig har kær,
 hvordan kan dog nogen dermed la' vær?
 for vi lærte i den jo for livet,
 derom ingen tvivl, den sag er givet.
 Derfor hver adjunkt og lektor og vor gamle
 rektor med

alle skal ha' en tak fra dette sted.
 Og det skönt at ingen lærte os en disse
 om de mange ny velsignelser som disse:
 rummænd, pop og pigtråd og det hersens
 plastic,
 men dengang ville det vel også nok ha'
 lydt fantastisk.

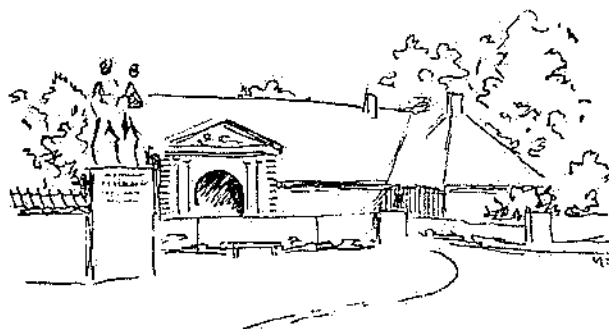
Nej, vi måtte pænt os klare
 uden alle disse ting så rare,
 men det er dog gået for os godt endog;
 tør jeg sige med forlov.

Når vi derfor sidder her som jubilarer,
 sku' vi faktisk ha' en række gjaldende
 hurraer,
 men at råbe leve for os selv er dog vist
 lidt for sølle,
 derfor vil jeg bare sige til enhver: —

Værs' go' å' skylle.

Jo, det var en rigtig mindededag. Vi rev en dag ud af kalenderen og var unge, glade og problemfri i selskab med gamle skolekammerater. En helt igennem dejlig dag, og jeg tror, vi alle glæder os til den første lørdag i november, hvor vi skal mødes igen i Roskildenser-Samfundet til fest.

Den 24. juni mødte 22 af 37 mulige (12 sproglige og 10 matematikere), men til november skal alle af hus — forhåbentlig. På glædeligt gensyn.
 Pär Nielsen.

Årets jubilarer

S. E. & O.

50 års jubilarer

Studerterne 1915, nyspr.

Bibliotekar *Jobs. Blauenfeldt*, Stevnsgade 39³, København N.
Læge *Svend Hansting*, Themstrupvej, Haslev.
Sangpædagog, fru *Else Armin*, f. Hartmann, Hartmannsvej, Karlslunde Strand.
Tandlæge *Knud Heegaard*, Vestervoldgade 86, København V.
Bankfuldmægtig *Vitus Ingerslev*, Vesterbrogade 44¹, København V.
Fru *Anna Margrethe Petersen*, f. Jensen, Østergade 38, Roskilde.
Fru *Dagny Bosse*, f. Høeg Jensen, Fasanvænget 8, Viborg.
Fuldmægtig *Johannes Larsen*. Afg. v. døden.
Grosserer *Hans P. Røttboll de Neergaard*, Afg. ved døden.
Isa Wiggers Smith, Den danske legation, Rom.
Sognepræst *Asger Lund-Sørensen*, Bispebjerg Parkallé 7, København NV.
Direktør, konsul *Laurits Tholstrup*, Kongehøjen 8, Klampenborg.
Forpagter *Emil Vest*, Skøvbo, Jyllinge pr. Roskilde.

Studerterne 1915, matn.

Læge *Einar Andersen*, Anholt by.
Civilingeniør *Kaj Christensen*, Amagerfælledvej 40, København S.
Kammersanger *Helge Røsvænge*, 1403 Birkenwerder bei Berlin, Flörastrasse 26, DDR.
Arkitekt *Svend Harboe*, Hegelsvej 10, Charlottenlund.
Hospitalsinspektør *Martin Nielsen*, Ved Klosteret 15 st., København Ø.
Læge *Knud Nordentoft*. Afg. ved døden.
Civilingeniør *Helge Skriver Nørregaard*, Faksegade 22, København Ø.
Civilingeniør *Hans Ejrnæs*, Klostervej 1, Himmelvej pr. Roskilde.
Oberstløjtnant *Ulf Schmidt*. Afg. ved døden.
Realskolebestyrer, cand.theol. *Karl Vejlbj*, Hovvej 14, Espergærde.
Sektionsingeniør *Gregers Willumsen*, Ørumgade 42, Århus.

Realisterne 1915

Proprietær *Erik Onsgaard*, Bakkegaard pr. Herlufmagle.
Proprietær *Georg Bech*, Havdrupgaard pr. Havdrup.
Fru *Ellen Mathilde Steensberg*, f. Christensen, Madvigsallé 5⁵, København V.
Købmand *Paul Fischer*, Vaarkærvej 10, Viby pr. Århus.
Fru *Else Marie Vonsild*, f. Hansen, Strandgade 46, København K.
Gårdejer *Hans Hansen*. Afg. ved døden.
Fru *Karen Heinrichsen*, f. Henningsen, Vennemindevej 2, København Ø.
Grosserer *Chr. Løppenthin*. Afg. v. døden.
Politiassistent *Carl Fjord Nielsen*, Rebekkevej 22, Hellerup.
Lærer *Carl Gudmand Nielsen*, Stentevej 31, Nyborg.
Skovfoged *Knud Eskilde Daldorff Nielsen*. Afg. ved døden.
Købmand *Poul Petersen*, Trekronergade 42, Valby.
Børnehaveleder *Clara Sandø*, Englandsvej 44, København S.
Mejerierer *Helge Teilmann Skov*, Canada.

40 års jubilarer

Studerterne 1925, nyspr.

Landsretspræsident, dr.jur. *Erik Andreas Abitz*, Viborg.
Sognepræst *Povl Rasmus Balslev*, Brylle pr. Knarreborg.
Politiinspektør, cand.jur. *Erik Groes-Petersen*, Virumvej 106 B, Virum.
Inspektør *Svend Aage Hansen*, Grækenlandsvej 37¹ th., København S.
Lektor *Carl Edv. Larsen*, Tarm.
Fru *Christiane Gram*, f. Nielsen, Almindsøvej 6, Silkeborg.
Fru *Gudrun Wandel*, f. Olesen, Fuglegårdsvej 20, Gentofte.

Studenterne 1925, matm.

Kaptajnløjtnant *Orla Arentoft*, Afg. ved døden.
Civilingeniør, entreprenør *Kjeld Egmose*, Kong Hansgade 6, Ålborg.
Overlæge, dr.med. *Svend Heinild*, Phistersvej 37, Hellerup.
Landsretssagfører *Hans A. Jacobsen*, Kildebakken 19, Næstved.
Læge *Aksel Nielsen*, Afg. ved døden.
Landsretssagfører *Børge Sparre Nielsen*, Dronning Margrethes Vej 45, Roskilde.
Læge *Willy Brandal*, 3211 California Ave, Seattle 16, Washington, U.S.A.
Ingeniør *Henrik Nørgaard*, Prinsesse Alexandrines Allé 12, Charlottenlund.
Øjenlæge, dr.med. *Steen Hanum*, Bag Klosteret 3, Slagelse.
Civilingeniør *Poul Thiesen*, Dronningborg, Randers.
Lektor *Helga Toft*, Sofievej 1 B, Holte.

Realisterne 1925

Musikpædagog *Karen Andersen-Rosendal*, Vesterbrogade 71, København V.
Landbrugskandidat *Erik Clausen*, Hersegade 8, Roskilde.
Fru *Lis Arvid Hansen*, f. Fabricius Hansen, T. H. Phillipsensvej 33, Kastrup.
Alfr. Johs. Hansen, Afg. ved døden.
Underdirektør *Erik Hauerslev*, Tornagervej 3, Charlottenlund.
Læge *Bjørn Stefan Jacobsen*, Herfølge.
Gartner *Johanne M. Jensen*, Absalonsgade 34, Sorø.
Repræsentant *Poul Aage Jensen*, Aarhus, Afg. ved døden.
Fru *Karen Manniche*, f. Kristensen, Henrik Hertzvej 25, Charlottenlund.
Revisor *Aage Kruse*, A. N. Hansens allé 9, Hellerup.
Mekaniker *Poul E. Lang*, Roskildevej 33, Hillerød.
Kapelmeister *K. Olav Larsen*, Afg. ved døden.
Værks manager *Aksel S. Lund*, Cape Town.
Mekaniker *Hans Iver Madsen*, Afg. ved døden.
Oldfrue *Else Otto*, Øresundshospitalet, København Ø.
Fru *Inger Jensen*, f. Petersen, Hellerupvej 47, Hellerup.
Fru *Karen Haller*, f. Poulsen, Solsortvej 4, Roskilde.
Landmand *Frederik Schultz*, Møllegården, Kværkeby.
Fru *Inge Bränniche*, f. Selschau-Hansen, Mariebjerg, Harpelunde.
Fru *Ina Hornelund*, f. Lunding Schmidt, Afg. ved døden.
Arkitekt *Michael Stigaard*, Roskilde, Afg. ved døden.
Fru *Hertha Larsen*, f. Sund, Kildehusvej 26, Roskilde.
Amtsforvalter *Gunner Terp*, Kocksvej 7, Frederikssund.

25 års jubilarer

Studenterne 1940, nyspr.

Bibliotekar, fru *Ingrid Bak*, f. Hansen, Fløng Byvej 6, Fløng.
Lærerinde, fru *Dorothea Birkeland*, f. Ravn, Overdrevsvej 3, St. Heddinge.
Forstander, cand.theol. *Johannes Dragsdahl*, Søtofttegård Højskole pr. Ringsted.
Fru *Jytte Felding*, f. Steen Andersen, Kollegiehaven 40, Charlottenlund.
Læge, fru *Inge Kjerte Fischer*, f. Hansen, Pilehøjvej 23, Herlev.
Lærer *Viktor Hansen*, Strandvejen 28 B, København Ø.
Fru *Anna-Louise Hansen*, f. Henriksen, Bobakkevej 2 A, Aalsgaarde.
Overlærer *Svend Aage Jensen*, Birkevænget 21, Nakskov.
Dyrlæge *Hans David Madsen*, Haraldsvej 8, Randers.
Redaktør *Per Nielsen*, Bækkevang 36, Lyngby.
Læge *Oluf Helmer Olsen*, Møllevej 5, Næstved.
Overassistent *Karen Marib Olsen*, Grønagervej 28, København S.
Fru *Margrethe Falsig Pedersen*, f. Møllerup, Lærkevænget 10, Vordingborg.
Fuldmægtig, fru *Grete Sieck*, f. Hooge, Arendalsgade 1, København Ø.
Tandlæge, fru *Inger Skensved*, Strandvejen 317, Vedbæk.
Lektor *Turke Tuxen*, Allgade 18, Ålborg.

Studenterne 1940, matm.

Kreds-læge *Sigurd Riber Albrechtsen*, Tuborgvej 27, Hellerup.
Stud.med. *Troels Bredkær*, Afg. ved døden.
Tandlæge *Inger Bakman*, Spurvegården 7, Hvidovre.

Oberstløjtnant *Kaj Christensen*, Berners Vænge 38, Hvidovre.
 Oberstløjtnant *Knud Gabel-Jørgensen*, Nr. Uttrup Kaserne, Nørresundby.
 Fru *Inger Gren*, f. Christensen, Nakskov.
 Fru *Inger Marie Grøven*, f. Hansen, Herrestrup, Grevinge.
 Civilingeniør *Asger Rye Hansen*, Frederiksborgvej 199, Himmelev.
 Fru *Birthe Hansen*, f. Tuxen, Granhøjgård, Tune.
 Orlogskaptajn *Hans Erik Hansen*, Chr. VII's Allé 7 B, Holte.
 Orlogskaptajn *Bent Hervad-Jørgensen*, Engbakkevej 24, Charlottenlund.
 Fru *Edith Jacobsen*, f. Christiansen, Dyssegård, Sæby, Kirke-Hyllinge.
 Viceskoleinspektør *Svend Jørgen Johannesen*, Ydumsvej 10 C, Helsingør.
 Civilingeniør *Vagn Kjeldsen*, Rolighedsvej 73, Riisskov, Århus.
 Advokat *Poul Larsen*, Gl. Strandvej 22, Humlebæk.
 Fru *Inge Holten Linde*, f. Nielsen, Skovmosevej 19, Gentofte.
 Overlæge *Kaj Cornelius Nielsen*, Lilla Fiskeregatan 14, Lund, Sverige.
 Fru *Kirsten Nørregaard*, f. Høyer, Villa Kibs, Sandalvej 1, Fredericia.
 Fru *Ellen Ørum Petersen*, f. Jensen, Middelfartvej 10, Himmelev.
 Cand.pharm. *Ejnar Becker Rasmussen*, Kagsbo 21, Brønshøj.
 Overlærer *Ole Sørensen*, Søvej 11, Borup.

Realisterne 1940

Fru *Kirsten Ougaard*, f. Bitsch-Christensen, Klostervej 1 A, Hillerød.
 Skovfoged *Hans Erik Christensen*, Egevang 7, Vejle.
 Overlærer *Ingrid Elisabeth Christensen*, H. P. Olsens Vænge 64, Taastrup.
 Konsulent *Frede L. Elm*, Hostrupvej 21, Kolding.
 Fru *Ellen Margrethe Gehl-Madsen*, f. Frederiksen, Møllebakken 17, Hillerød.
 N. *Sven Dreisig Hansen*. Afg. ved døden.
 Fru *Bodil Thuma-Nielsen*, f. Hoff-Møller, Møllevej, Jægerspris.
 Lærer *John O. Iversen*, Kildevænget 11, Svogerslev pr. Roskilde.
 Disponent *Tage Klamer*, Vallerødgade 9, Rungsted.
 Trafikkontrollør *Jørgen Mønter Koch*, Brøndby Skel 4, Hvidovre.
 Husholdningslærerinde *Ellen Margrethe Rasmussen*, f. Lyngby, Vestbirk 78, Kastrup.
 Konsulent *Arne Løvholm*, Laurbjerg.
 Fru *Ase Jørgensen*, f. Madsen, Emdrupkærvej 10, København NS.
 Mejeribestyrer *Ove Mortensen*, Rinkenæs Overby pr. Rinkenæs.
 Læge *Bent Nørregaard*, Kastanievej 9, Taastrup.
 Bagermester *Børge E. Petersen*, Gundsømagle pr. Roskilde.
 Fru *Anna-Marie Bethelsen*, f. Schiermør, Lerbjerg pr. Hvalsø.
 Fru *Ellen Mårup*, f. Bang, Snerlevej 6, Holstebro.
Preben Knudsen Christensen. Afg. ved døden.
 Prokurist *Jørgen Dam*, Provstevænget 8, Roskilde.
 Repræsentant *Hans Alfr. Holme*, Elsevej 12, Ll. Værløse.
 Fru *Inger Bierring*, f. Jensen, Nørrekjær 14¹⁶, Valby.
 Fru *Käthe Skov Larsen*, f. Jensen, Østrup pr. Veksø.
 Forpagter *Henning Knudsen*, „Kildedal“, Veddelev pr. Roskilde.
 Prokurist *Mogens Kruse*, Hegnsvej 149, Nærum.
Käte Steinhausen Larsen. Afg. ved døden.
 Direktør *Lars Stig Bitch Larsen*, Bernhard Allé 8, København F.
 Lærerinde, fru *Inger Axelsen*, f. Løvholm, Dronningens Tværgade 32⁵, København K.
 Dyrlæge *Jørgen Musæus*, Højelse pr. Lille Skensved.
 Kommuneseekretær *Alfr. Johannes Pedersen*, Sæby pr. Kirke-Hyllinge.
 Statsaut. revisor *Ole Bjerregaard Pedersen*, Klintevej 1, Esbjerg.
 Fru *Jytte Hanbjærvi*, f. Pedersen, Landbousyågen 59, Månsas, Helsingfors.
 Lærer *Jørgen Petersen*, Østerbo 2, Billund pr. Billund.

Jubilarer, der ikke er medlemmer af Roskildenser-Samfundet, kan blive det ved at indsende 15 kroner på vedlagte indbetalingskort. Anfør venligst afgangsar og eksamen (student eller realist).

Generalforsamlingen 1964

Som altid holdtes generalforsamlingen en lørdag eftermiddag i skolens festsal. Udenfor strålede solen, og mange kastede et lidt vemodigt blik på den smukke udsigt til domkirken og fjorden: Hvor længe kan vi mon endnu holde generalforsamling på dette sted?

Antallet af deltagere havde denne gang sneget sig op på de 50, men der kan godt være mange flere endnu. Det er jo ved denne lejlighed, vi hører om foreningens arbejde og også kan komme frem med egne meninger og synspunkter.

Efter at formanden, *Hans Rønø*, havde budt velkommen til alle og særligt til vores tidligere bestyrelsesmedlem, *Aage V. Petersen*, blev rektor *Tolderlund-Hansen* valgt til eftermiddagens dirigent.

Derefter aflagde formanden beretning, efter først at have mindedes de otte medlemmer, som i årets løb var afgået ved døden. Det var: Overassistent Mylius Hansen, r. 30. — Fru Elna Jacoby, st. 18. — Overassistent Holger Thørup Jensen, u. 16. — Grosserer Hans de Neergaard, st. 15. — Landsretssagfører G. Føgt, st. 06. — Overlærer Thyge Jørgensen, st. 08. — Grosserer Knud Poulsen, r. 99. — Gymnastiklærer, løjtnant Jensen. — Beretningen var kort, idet de fleste begivenheder havde stået i „Roars Kilde“. Derimod heftede formanden sig mere ved tanken om, at skolen skal flyttes væk fra domkirkepladsen, hvor den har ligget i næsten 1000 år. Han erklærede sig som en absolut modstander af at flytte skolen og lagde op til en drøftelse derom. Hans synspunkter blev senere støttet af flere af generalforsamlingens deltagere.

Medlemstallet var stadig stigende. Det var nu på 1227.

Det foreløbige regnskab for udgivelsen af „Skolens historie“ blev uddelt og gennemgået. Indsamlingen af midler hertil blev påbegyndt allerede for 25 år siden, og beløbet var nu kr. 24.373. Bogen forelå ombrudt og klar til trykning, og formanden bad forsamlingen om at tage stilling til prisen. Selv ville han foreslå at trykke 1000 eksemplarer til at begynde

med til en salgspris af 20 eller 30 kr. Foreningen ejer satsen, så bogen kan til enhver tid trykkes op igen.

Rektor takkede for beretningen og gav derefter ordet til sig selv, idet han gerne ville tale lidt om skolens flytning. Han syntes også, at det var trist at flytte den og havde gjort alt for at bevare den i nærheden af kirken og dens klokker, men resultatet ville blive utilfredsstillende. Derfor var der ingen vej uden om at flytte skolen ud på Holbækvej, hvor der er plads til en tidssvarende skolebygning. Samtidig måtte man også tænke på, at der muligvis om ikke alt for mange år kommer et universitet på Holbækvej. Den nye skole vil således komme til at ligge i et universitetsområde.

Skolen er lykkelig over, at Roskildenser-Samfundet eksisterer, og rektor udtalte ønsket om, at medlemmerne stadig vil stå bag den nye udvikling. Når skolen engang kommer ud på den bare mark, er det vigtigt, at den har foreningen til at bringe traditionerne med.

Derefter var der en del diskussion om skolens flytning og en eventuel bevarelse af den gamle bygning som et lille gymnasium, men rektor svarede, at alle muligheder var blevet gennemdrøftede. Roskilde Katedralskole må ikke synke ned til at blive en lille betydningsløs skole.

Der var flere indlæg angående prisen på „Skolens historie“ bl. a. af *Martin Nielsen*, *Chr. Selchau Hansen*, *Helge Porsdal* og *Sven Johansen*. Diskussionen endte med, at man overlod til bestyrelsen at fastsætte prisen, når det endelige regnskab forelå.

Børge Svarre Nielsen aflagde beretning om länefonden. Der var kr. 57.150 ude i 34 lån, og der var indgået 8 lån. Der var 7 ansøgninger til nye lån på tilsammen kr. 12.500, bl. a. til en gymnasieelev, idet skolens elever nu også kan få lån efter de nye regler.

Lektor *Johansen* mente, at der i fremtiden ville være et stort behov for disse lån.

Rønø omtalte Schoustrups legat til en mand-

lig klassisk-filologi studerende og gjorde opmærksom på, at der er 2 portioner à kr. 500 tilbage.

Bestyrelsen foreslog en kontingentforhøjelse til kr. 15 og kr. 8. Forsamlingen godkendte forslaget, og forhøjelserne træder i kraft fra 1. aug. 1965. Engangs-kontingentet blev sat til kr. 300.

Desuden blev der i den forbindelse vedtaget en ændring i vedtægterne, således at medlemskontingentet for fremtiden skal fastsættes af generalforsamlingen.

Til bestyrelsen genvalgte *Hans Rønø*, *Mo-*

gens Røest-Hansen, *Grete Sieck*, *Erik Carstensen* og *Sven Johansen*. Som nyt medlem til at repræsentere de yngste årgange valgtes *Kirsten Reisby*. *Ingrid Woll* genvalgte som revisor.

Formanden sluttede med at takke bestyrelsen for godt samarbejde, ligesom han rettede en tak til revisorerne og rektor Tolderlund-Hansen. *Harboe* takkede redaktøren af „Roars Kilde“, og generalforsamlingen sluttede med et leve for rektor.

Derefter var der forevisning af skolen og besøg i rektorboligen for alle interesserede.

Stiftelses- og jubilarfesten 1964

Som sædvanlig blev festen holdt på hotel Prinsen samme dag som generalforsamlingen, hvilket vil sige den første lørdag i november.

Foruden de traditionelle 25, 40 og 50 års jubilarer var der denne gang mødt 27 10 års jubilarer, som på eget initiativ havde sat hinanden stævne ved denne fest. Af de indbudte jubilarer var der mødt 51 af 117 mulige.

Rektor *Tolderlund-Hansen* og frue repræsenterede skolen sammen med otte medlemmer af lærerkollegiet.

Formanden, *Hans Rønø*, bød alle velkommen, og efter at samtlige mødte jubilarer var blevet nævnt og hyldet, fik rektor Tolderlund-Hansen ordet. Han henvendte sig til jubilarerne og sagde blandt andet:

Verden og også Roskilde er forandret i de mange år, der er gået. Det samme gælder vor skole. Da 40-års jubilarerne gik i skole, planlagdes en udvidelse til ca. 250—300 elever, som mange mente var for meget. I dag opererer vi med helt andre størrelser, og der er ikke noget at sige til, at de gamle sukker: Ak, hvor forandret! Dybest set er skolen dog den samme. Den giver de unge et solidt fond af viden i en atmosfære, der kan betinge udviklingen af gode menneskelige egenskaber.

Det er umuligt at sige, om den student, der forlader skolen i disse år, er bedre eller ringere end sin forgænger, idet vi savner en målestok. Jeg synes ikke, når jeg tænker tilbage

på min egen gymnasietid, at vi var mere modne; tværtimod, men jeg tror derimod, at det er en kendsgerning, at vi lærere nu er steget ned fra katederet for at tale med de unge på lige fod.

Vi spænder i aften over flere generationer, over en tid med en stor udvikling. Vi bindes ikke desto mindre sammen af usynlige bånd, og jeg tror, det er en lykke, at der er mennesker, der kan hjælpe os med at give båndene et håndgribeligt udtryk. Det skal være mit håb, sluttede rektor Tolderlund-Hansen, at skolen fortsat vil blive støttet — ikke mindst af Roskildenser-Samfundet — når den kommer ud ved Holbækvej.

Under middagen, hvor feststemningen blev sat yderligere i vejret af en række fornøjelige sange, blev der også talt af repræsentanter fra de jubilerende årgange.

Chr. Selchau-Hansen lagde for på 40-års studentjubilarenes vegne, mens *Svend Mandrup* talte for realisterne fra samme årgang. *Aage Petersen* folkede takken fra studenterne årgang 1914, *Poul Frøhag* talte for realisterne årgang 1914, *Ernst Traugott-Olsen* for studenterne årgang 1939, og *Ib Steen Andersen* for realisterne årgang 1939.

Efter middagen var der en livlig snakken om skoleminder ved alle kaffebordene, og senere svang både unge og ældre sig lystigt i dansen. Atter engang havde Roskildenser-Samfundet formået at samle gamle skolekammerater til en festlig og fornøjelig aften.

Historien om et Hroar-sold

I min egenskab af 50-års jubilær blev jeg i det forgangne forår sat til at studere arkivalier fra vore gymnasieår, og herunder faldt jeg over et aktstykke, der åbnede for mindets sluser. Det var regnskabet over „Udgift til Soldet“ i året 1911. Hvordan var det nu: var der ikke en baggrund, som det kunne lønne sig at finde tilbage til? Jeg kunne ikke modstå fristelsen.

Gamle elever af min aldersklasse, og de lidt ældre, vil huske dette ulyksalige sold, der rejste et rædsomt røre i den lokale andedam. Ringene bredte sig helt ned til Holbæk, hvor det er meget tænkeligt, at min egen skæbne som vordende roskildenser for en tid hang i en tynd tråd. Mine forældre så nemlig ikke med blide øjne på drikkeri og den slags, og det har måske strejft deres tanke, at Roskilde Katedralskole ikke var et sted, „hvortil Forældre i god Tro og Tillid kunde sende deres Børn“.

Jeg har citeret fra et indlæg, som stod i Roskilde Dagblad den 19. december 1911. Den lille druk-affære kunne passende have fået lov til at dø i stilhed — om ikke i skønhed. Men som det så ofte sker, var der en behjertet mand, der følte en uimodståelig trang til at optræde som moralens vogter.

For denne mand blev det til, at han plumpede en stor sten i andedammen i form af en artikel under rubikken „FRIT ORDSKIFTE“. Han må have båret på et nag til skolens disciple, til skolen og dens lærere. Det er ikke pænt, hvad han får sagt op mod den søde juletid. Hør bare:

— — „Ikke alene kan man ikke blive fri for at lægge Mærke til den Overlegenhed — ofte stærkt forlorne — der i Almindelighed vises fra Skolens Disciple. Man undgaar heller ikke at forbavses over den Frihed, ja Frivolitet, man ved Lejlighed kan blive Vidne til fra den Side“. — —

Selve den beklagelige hændelse skildres således: :

— — „Der var Klubsold; en aarlig tilbagevendende Begivenhed, der arrangeres af disse „Spirer i Aandernes Rige“. Allerede tidligt paa Aftenen fo'r Folk til Vinduer og Gangdøre i Anledning af en ren kannibalsk Hylén, som disse Solde-deltagere i et barhovedet Optog gennem Hovedgaden udfoldede.

Senere paa Aftenen forargedes man ved at se de samme Drengene paa 16—17 Aar ravende og dinglende slæbe en aldeles døddrukken Kammerat gennem Gaden for at finde et Logi til ham.

Man fristes til at spørge, om sligt foregaar med Skolens Ledelses Vidende og Billigelse, eller om samme Ledelse er saa optaget af indre Stridigheder, at den ikke har Tid til at varetage sine Pligter. Med Ledelsen mener jeg: Skolens Rektor og Lærere.“ — —

Efter så mange års forløb er der vist ingen grund til at fortie, at forfatteren af artiklen var den daværende vært på Højskolehjemmet, hr. Jørgensen. Forøvrigt er alt det her omtalte og citerede avisskriveri offentligt eje, som kan studeres i Roskilde Biblioteks velholdte avisarkiv.

Fra rektor Hauch's side kom der allerede den 20. december i Dagbladet et indlæg, som hr. Jørgensen i en ny artikkel fik lejlighed til at karakterisere i følgende — denne gang velvalgte — vendinger:

„Det smukke, for Hovedspørgsmaalets Vedkommende fyldestgørende Svar, som Rektor Hauch gav paa min Artikel forleden, burde have været Afslutning paa denne sag. Det havde sikkert alle implicerede og interesserede været bedst tjent med.

Det var det naturligtvis ogsaa blevet, hvis ikke „Roskilde Avis“ havde villet det anderledes.“

Ja — som det så ofte sker, var der

igen en behjertet mand, som følte trang til at ytre sig, denne gang for at tage sig venligt af den forargede hr. Jørgensen. Forfatter nr. 2, der underskrev sig Alex. Rosenberg — et pseudonym, påstod Jørgensen — førte en smidig, men noget ondskabsfuld pen, og det lykkedes ham under dække af at forsvare skolens lærere at anbringe et par drilagtige burrer på Jørgensens person. Overfor denne „Gemenhed“ og „Smagløshed“ — sådan blev det kaldt — måtte J. naturligvis påny gribe pennen for med sorg og harme, hvad der ikke forbedrede hans stil, at søge at tilbagevise Alex R.'s fikse nederdrægtigheder.

Efter min mening gik J. ikke ud af striden helt uden skrammer, men måske klogere. I hvert fald havde han fået lejlighed til at mindes en god leveregel, som i let omskryvning kan udtrykkes således: — man skal ikke kaste store sten i andedammen, når man selv står i vand til anklerne.

Med endnu en henvisning til Roskilde Bibliotek kan vi nu forlade denne kuriøse avispolemik, hvorefter alene rektor Hauch's forannævnte indlæg skal gengives uforkortet:

„Hr. Redaktør!

Jeg anmoder Dem om godhedsfuldt at optage nedenstående Svar:

Hr. Jørgen Jørgensen,

Roskilde Højskolehjem.

Det beklagelige Optrin, som De omtaler, kan selvfølgelig ikke undskyldes. En Gang om Aaret har jeg plejet at tillade de ældre Elever at holde Gilde paa Skolen paa to Betingelser: at det holder op Kl. 10 $\frac{1}{2}$, og at de Elever, som staar i Spidsen for Gildet, sørger for, at alt gaar ordentligt til. Tidligere er der intet forefaldet, som gav Anledning til Klage. Det gør mig meget ondt, at der denne gang er hændt noget, som vil gøre det umuligt at give en saadan Tilladelse oftere. Jeg tilføjer, at der ikke

falder den mindste Dadel paa nogen af Skolens Lærere; det er mig alene, som maa bære Ansvaret.“

Rektor Hauch må have smilet lidt i skægget, da han talte om ikke at tillade klubsold oftere, for året 1911—12 var som bekendt hans sidste som rektor. Ansvaret for affæren var hans, men byrden af dens eftervirkninger blev lagt på yngre skuldre.

Rektor Bertelsen afskaffede ikke klubsoldene, men han gjorde dem betinget af, at han på forhånd kunne godkende spirituslisten, og han forbeholdt sig at foretage personlig inspektion af valpladsen under slagets gang.

Det skete for eksempel ved soldet i 1914. Vi kvitterede for opmærksomheden ved at forevise rektor et udvalg af brugte scenerekvisitter, blandt andet et rødt skæg, hvorefter han bad om — og fik — nogle prøver på vore aktørers parodieringskunst. Vår tilstand var på dette tidspunkt sådan, at vi uden videre fik lov til at vise os på byens gader, og det var ikke så sært, for alt hvad vi 42 selderister havde fået af våde varer var 2 $\frac{1}{2}$ flasker rødvin og 4 $\frac{1}{2}$ flasker Caloric. Vi ville gerne have haft lidt mere Caloric, men det lod sig ikke gøre. Rektor Bertelsen kunne — ved siden af så meget andet — også regne, både med hele tal og brøker og procenter.

Det er nu på tide at fremdrage regnskabet for det ulyksalige sold i 1911. Her er det i al sin enkelhed:

Udgifter til Sold.

Vin (10 Fl. Rødvin à 100; 6 Fl.	
Tokayer à 75 ÷ 10 %)	13,05
10 Stk. Vildænder à 150	15,00
Leje af Service	11,25
30 Stk. Rundstykke à 2 Øre	0,60
2 Stk. Lagkage à 3 Kr.	6,00
Pedellen for Hjælp	10,00
Frægt for Ænder	0,50
1 Skp. Kartoffler	2,00

14 Fl. Punch à 85 Øre. Skal være 14/2, hvilket fremgår af pri- sen. (Forf. anm.)	11,90
3 Fl. Sodavand à 8 Øre.	0,24
Papir, Servietter og Tegnestifter	1,25
	<hr/>
	71,79

Man skal ikke undre sig altfor meget over de rørende små priser, de viser bare, hvor stor kronen var dengang — eller hvor lille den er nu.

Den første post i regnskabet, den med vinen, er ikke foruroligende. Man skal helt ned til 3.-sidste post for at finde, hvor hunden ligger begravet: 14/2-flaske Punch — d. v. s. Caloric, der var datidens meget yndede drik ved små og store udskjelser — var jo nok til at gøre det af med adskillige af soldets 32 deltagere, for ved en sådan lejlighed

bliver de stærke sager aldrig ligeligt fordelt. Der skal nok have været en 7—8 stykker, der hver har fået omkring en halv flaske Caloric, og man må formode, at venlige sjæle har sørget for at poste rigeligt af den lumske drik på den stakels novice, der gik helt omkuld. Hr. Jørgensens skildring af soldets følger er sikkert ikke overdreven.

Men hvorfor skulle de unge fylderister absolut slæbe ham ud på gaden?

Det undrede også rektor Hauch, da de elever, der havde haft ledelsen af soldet, stod skoleret for ham. Den fine gamle herres bebrejdende afskedsord til den angerfulde festkomité kan passende danne afslutning på denne sørg-muntre beretning:

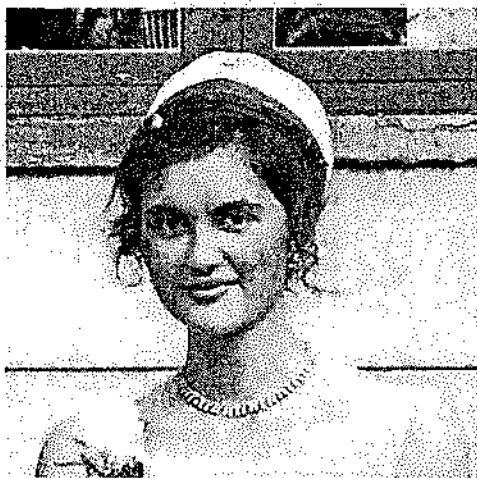
„Hvorfor bragte I ham dog ikke over til mig?“

Hans Ejrnæs.

Roskildenser-Samfundets livsværige medlemmer bedes ikke anse vedlagte indbetalingskort for opkrævning. Af praktiske grunde følger indbetalingskort med samtlige 1360 kuverter.

Skoletidens betydning

Med skolegangen afsluttes et livsafsnit. Dette livsafsnits fulde betydning kan man måske først gøre sig klart, når man har nået en mere moden alder; men allerede mens man endnu er i skolen, kan man dog mærke dennes store betydning for dannelsen af den enkeltes personlighed.

I et fag som dansk træder skolens og lærerens præg på eleverne særligt tydeligt frem, og det kan ofte være vanskeligt for en lærer at skulle overtage en kollegas klasse, fordi dennes syn på litteraturen er så stærkt påvirket af den tidligere lærers personlighed og undervisningsform. Denne ensretning er en uhyggelig og uundgåelig kendsgerning i vort samfund, hvor man endnu ikke magter at give den individuelle undervisning, som må være idealet.

Med dette i tankerne kunne man fristes

til at betragte enhver kritik fra elevside som en sund og naturlig reaktion mod konformiteten, men sagen er den, at dersom elevernes kritik blot slås hen, ender den med at blive meningsløs og overflødig. Et typisk eksempel herpå er den hyppige brug af forstavelsen „slave-“ i stedet for „skole-“.

Derfor er det så glædeligt, at det også indenfor rammerne af den nu forsvundne skoleordning, som end ikke tillod gruppeundervisning, lykkedes lærerne at optage elevkritikken som et led i undervisningen. Ved at give eleverne fuld frihed til kritik, ved at imødekomme og besvare elevkritikken opnåede lærerne at indgive os forståelsen af, at dersom der ligger en ansvarfølelse til grund for kritik, bliver den et nyttigt og fuldt legalt middel til et stadigt bedre samarbejde mellem lærere og elever.

Dette samarbejdes betydning kan ikke overvurderes, og det er at håbe, at det med den nye skoleordnings indførelse må vokse og brede sig helt ned til de yngste klasser, hvor det nok vil møde de største vanskeligheder. Ansvarfølelse i det små fører til ansvarfølelse også i det store, og kombineret med evnen til konstruktiv kritik, vil den kunne føre til betydelige ændringer af fremtidens samfund.

Som dimittend fra Roskilde Katedralskole 1965 må man glæde sig over at have oplevet en brydningstid mellem gammelt og nyt på en skole, som formåede at holde vinduerne til den store verden åbne.

Jette Svendsen, student 1965.

Til dimittenderne 1965

Når I alle modtager „Roars Kilde“ med billeder af jeres hold, er det for at animere jer til at blive medlemmer af Roskildenser-Samfundet.

Kontingentet er kun 8 kr. om året de før-

ste 8 år efter afgang fra skolen, og man bliver medlem ved at udfylde og afsende vedlagte indbetalingskort med angivelse af navn, adresse og eksamen (student eller realist), altså S. 1965 eller R. 1965.

Translokationen 1965

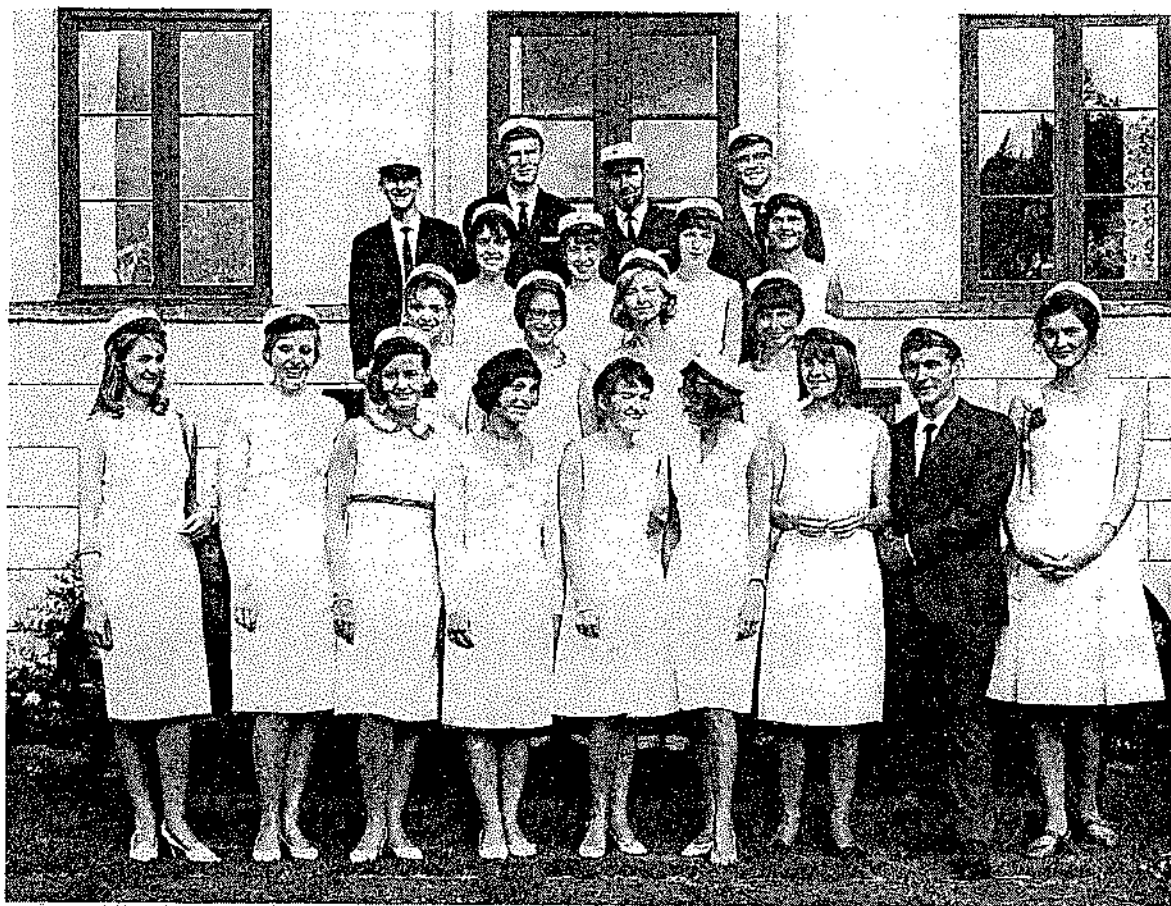
150½ studenter og 13 realister fik ved translokationen overrakt deres eksamensbevis af rektor *Tolderlund-Hansen*. Den „halve“ skule til sygeeksamen i september.

Den store Roskildehal var blevet omdannet fra sportshal til festsal, idet Dansk Chrysanthemumkultur havde skænket et hav af pragtfulde blomster, som smykkede tribunen.

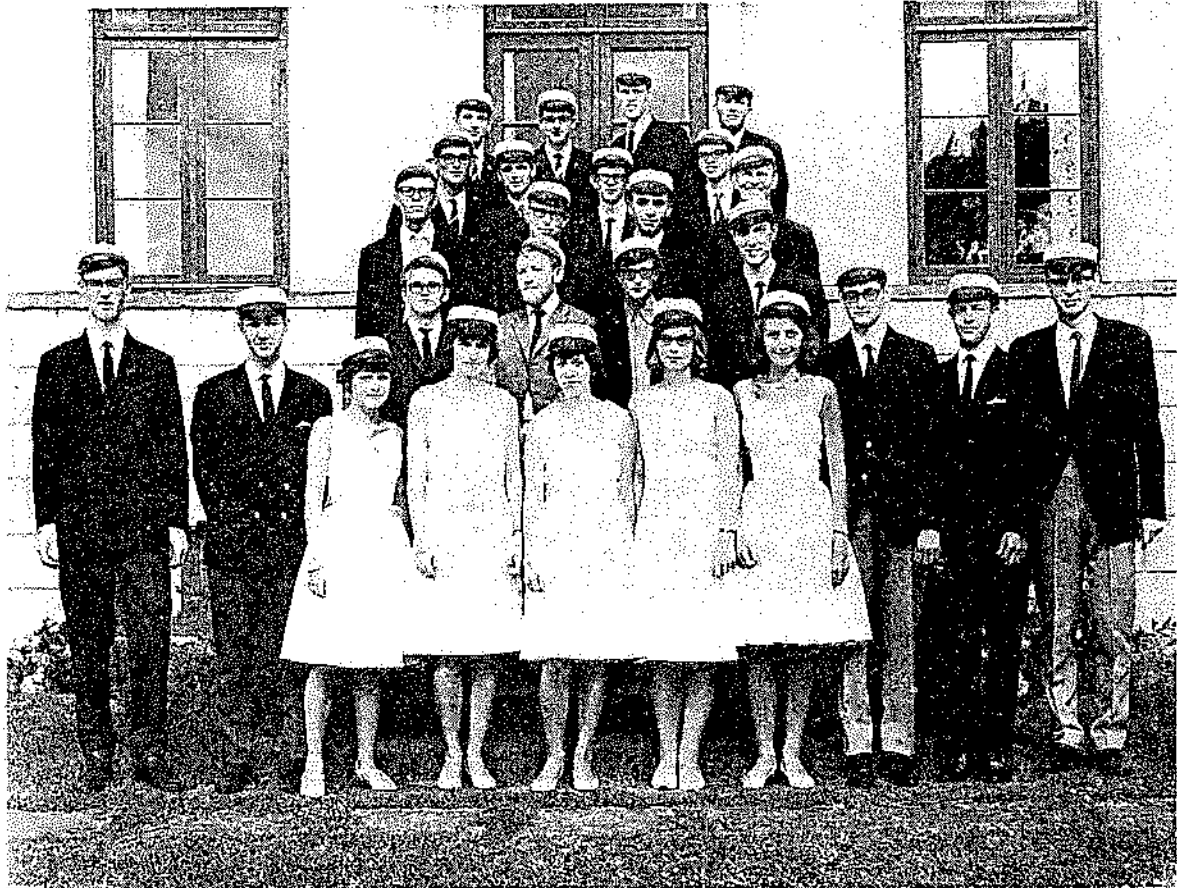
Rektor bød velkommen til dimittenderne, deres forældre, repræsentanter for Roskilde kommune, borgmester *Juel Hansen*, skoledi-

rektor *Vind*, Roskildenser-Samfundets formand, *Hans Røno*, formanden for Roskilde Katedralskoles venner, pastor *Kroon* samt de mange 25, 40 og 50-års jubilarer, som var kommet til Roskilde for at fejre deres jubilæum sammen med de sidste nye dimittendehold.

Der var opnået meget fine resultater ved afgangseksamenerne, idet en tiendedel af studenterholdet, nemlig 15, havde opnået resultater, der lå over 9,5 i gennemsnit. Superkarakteren

Illus b: Første række fra venstre: *Birgitte Gyrithe Fledelius*, *Bodil Mariager Pedersen*, *Kirsten Hemmingten*, *Bente Merete Jensen*, *Bente Gudrun Haber*, *Anne Lunn*, *Helle Agnete Nissen*, *Uffe Marius Petersen*, *Jette Svendsen*. Anden række fra venstre: *Karen Elia Michelsen*, *Ebba Steen*, *Rigmor Elisabeth Barnkop*, *Kirsten Rørbech*. Tredie række: *Merete Borker Rasmussen*, *Birgitte Gyldenkerne*, *Anne Diemer Kjær Larsen*, *Bente Hanne Damgaard Nielsen*. Fjerde række: *Viktor Alfred Källström*, *Bérndt Henry Nyborg*, *Poul Erik Andersen*, *Herluf Aagaard Eriksen*.

III mat. u.: Første række fra venstre: Erling Tvedegård, Lars Chr. Bach, Merete Steen Jørgensen, Anne Dorthe Borup, Susanne Røstorp, Johanne Juul Jørgensen, Anne-Græte Reisby, Carsten Frank Pedersen, Villy Sigfred Andreassen, Gert Hovald Petersen. Anden række: Thor-kild Fristrup-Quist, Tom Møller Jensen, Ole Rudolph, Jørgen Henry Andersen. Tredie række: Bjarne Holck Jørgensen, Jørgen Quade Andersen, Niels Kaare Knudsen, Poul-Erik Højer Olsen. Fjerde række: Chr. Berni Knudsen, Svend Høy Westergaard, Klaus Kjær, Peter Kjølstrup. Femte række: Jens Lodal Hansen, Jørgen Lodal Hansen, Asger Juul.

13 var faldet til ikke helt få af studenterne. Realisternes gennemsnit blev ikke regnet ud, men rektor sagde, at deres personlige vidnesbyrd i eksamensbeviserne sikkert ville have været glimrende underholdning, hvis de var blevet læst op, hvilket dog ikke skete. Seks af realisterne skulle forøvrigt over i gymnasiet efter sommerferien.

Efter at alle eksamensbeviserne var delt ud, takkede rektor lærerne for det slid, de havde haft og for deres andel i de gode resultater. Derefter rettede han ordet til dimittenderne og sagde blandt andet, at årets studenter var det sidste kuld af 1903-ordningen. Rektor sagde om dem, at de ville blive erindret på skolen

som de initiativrige, og stillede spørgsmålet, om det var lykkedes at få tændt noget i de unge, og om det havde været umagen værd. Med henvisning til Carsten Hauchs revolutionsroman „En polsk familie“ svarede rektor, at det aldrig er forgæves at kæmpe for det sande og gode.

Rektor sluttede:

Hvor vil der blive brug for det i et samfund, som befinder sig i en udviklings mælkestrøm, hvor det mange gange er vanskeligt at få fast grund under fødderne — og i en verden, der er i svær søgang, og som næste generation gerne skulle styre ind i mere smult vande.

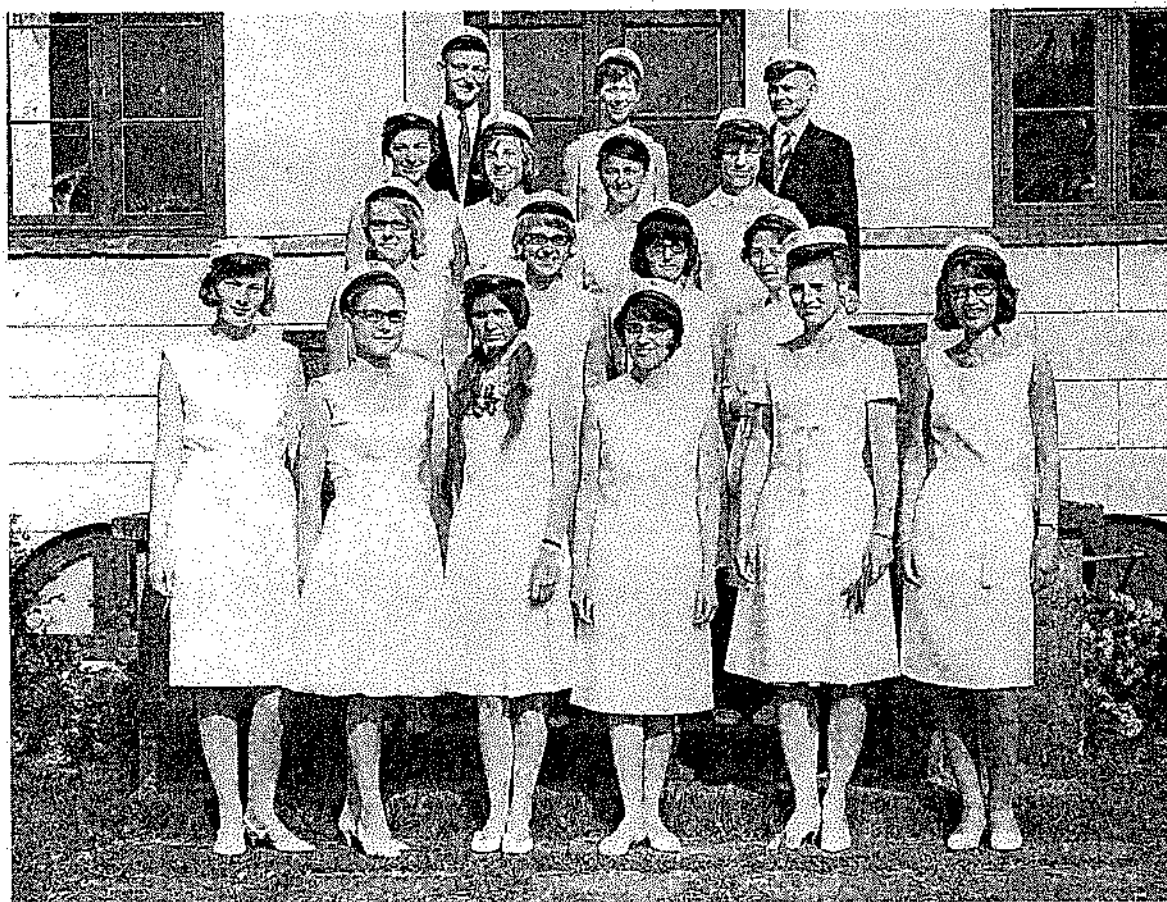
Gid de kræfter, der er bundet i jer, må blive frigjort på en sådan måde, at I kan yde jeres bidrag til denne udvikling.

Det er til syvende og sidst dér, værdien af hele jeres uddannelse skal afgøres.

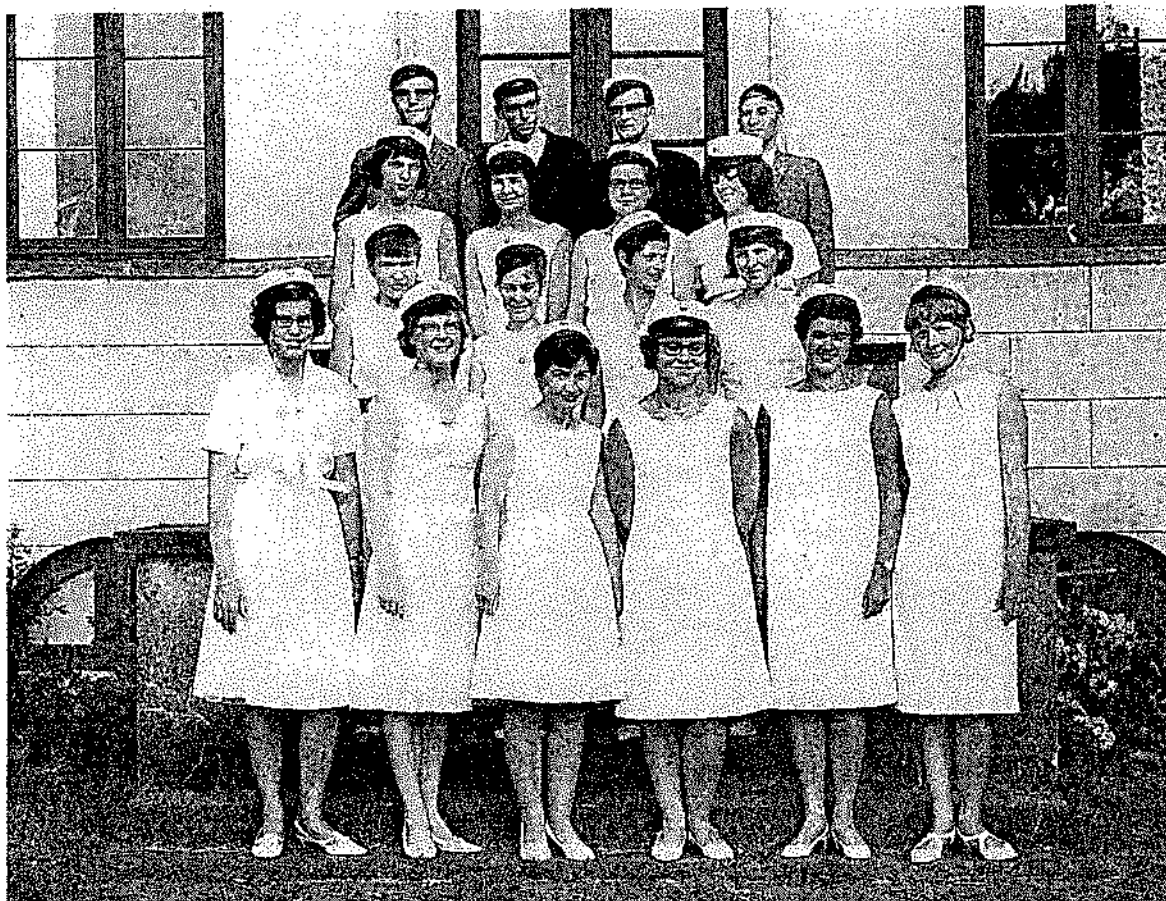
Derefter talte student *Erling Tvedegård* på sine kammeraters vegne. Han sagde: Det er i dag afslutningen på de tre år i gymnasiet, og indledning til en højere uddannelse. Studentereksamen er ikke ret meget, men vi er glade for, at den er overstået. Det er meget svært at sige, hvad skolen har givet os i disse tre år, men vi har lært at spørge og bede om en forklaring. Det vil vi sikkert fortsætte med.

Glæden over eksamen er blandet med lidt vemod over, at vi nu skal forlade skolen.

Translokationen sluttede med sangen „Som en rejselysten flåde“, hvorefter rektor og alle dimittenderne forlod salen med skolens fane i spidsen.

Illus c: Første række fra venstre: *Gerd Ørum Mogensen, Birgit Lillian Andersen, Anne Mette Nielsen, Unni Ambrosius Kristensen, Lise Rerup Petersen, Agnes Helle Schiøtz Nielsen.* Anden række fra venstre: *Kirsten Marie Birck Madsen, Hanne Christophersen, Inge Jessen, Elsa Petersen.* Tredie række fra venstre: *Annette Kongsholm Olsen, Anne Marie Pedersen, Kirsten Agnete Madelung, Birthe Johanne Frandsen.* Fjerde række: *Jørgen Lauritz Larsen, Anne-Mette Werner Hansen, Eskild Jensen.*

Illusa og III kl. spr. Første række fra venstre: *Anne Margrethe Haastrip, Inge Marie Hansen, Lillian Pedersen, Inger-Lis Lund Nielsen, Judith Ann Ibsen, Else Nygaard Jensen.* Anden række: *Nana Thorgils Riemann, Ingeborg Jordt Jørgensen, Anne Müller, Marianne Plesner.* Tredie række: *Susan Hors, Karen Maria Rasmussen, Karen Foss, Karen Lykke Pedersen.* Fjerde række: *Erik Westh Jensen, Bendt Aage Valentin Alster, Peter Boile Nielsen, Hans Henrik Rise Hansen.*

Dimittendfesten

Roskilde Katedralskole og Roskildenser-Samfundet indbød i fællesskab alle årets dimittender og deres forældre samt lærerkollegiets medlemmer til en fest på hotel Roar på translokationsdagen, torsdag d. 24. juni.

Prisen for middagen var 22 kr. for forældre og 18 kr. for dimittenderne. Roskildenser-Samfundet betalte forskelsprisen samt musik, tryksager og andre udgifter.

Föreningens formand, *Hans Rønø*, bød velkommen til de ca. 350 deltagere og overlod derefter ordet til rektor *Tolderlund-Hansen*, som ligeledes bød alle velkommen samt takkede Roskildenser-Samfundet, uden hvis

medvirken festen ville være blevet betydelig dyrere for skolen.

Senere talte lektor *Whitta Jørgensen* for studenterne. Han talte blandt andet om det team-work mellem lærere og elever, der havde ført til, at de unge nu var blevet studenter. Gymnasiet kunne måske ikke byde på en livsanskuelse, men nok på et ideal, nemlig det humanistiske livssyn. Lad lærdommen vokse, lad den ikke blive en død kapital, men lad den springe ud med livskraftige skud, var Whitta Jørgensens ønske til de nybakte studenter, og han sluttede med at sige: Der stilles høje, men ikke umulige krav til de unge i

dag, og nogle af jer vil sikkert høre til de ledende i landet omkring år 2000.

Lektor *Rosenhoff* henvendte sig til realisterne. Han sagde bl. a.: Når den uniformerede række med flødeskumshuer kommer ind til translokationen, kommer der en lille flok individualistér traskende bagefter. Det er realisterne. Den klasse, vi har haft i år, har været præget af flid og godt humør, og samarbejdet og fællesskabet har været udmærket. Fællesskabet betyder også noget senere i livet, og kan blive til gavn både for jer selv og for samfundet.

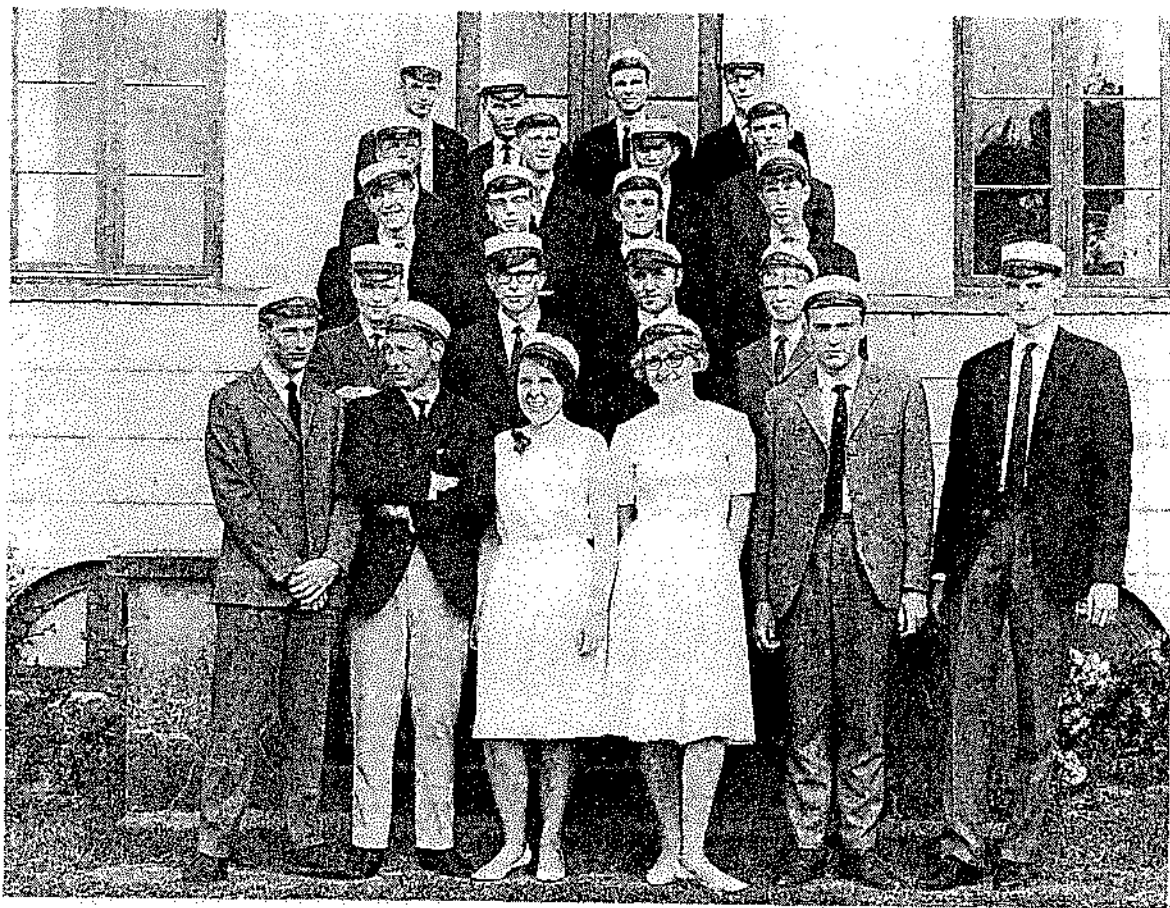
Landsretssagfører *H. Svendsen*, Ringsted,

talte for forældrene. Han var selv student fra skolen i 1937 og havde nu en datter blandt studenterne. Han rettede en tak til skolens lærere og til rektor Tolderlund-Hansen for det arbejde, der gøres for eleverne også udover det almindelige læsestof.

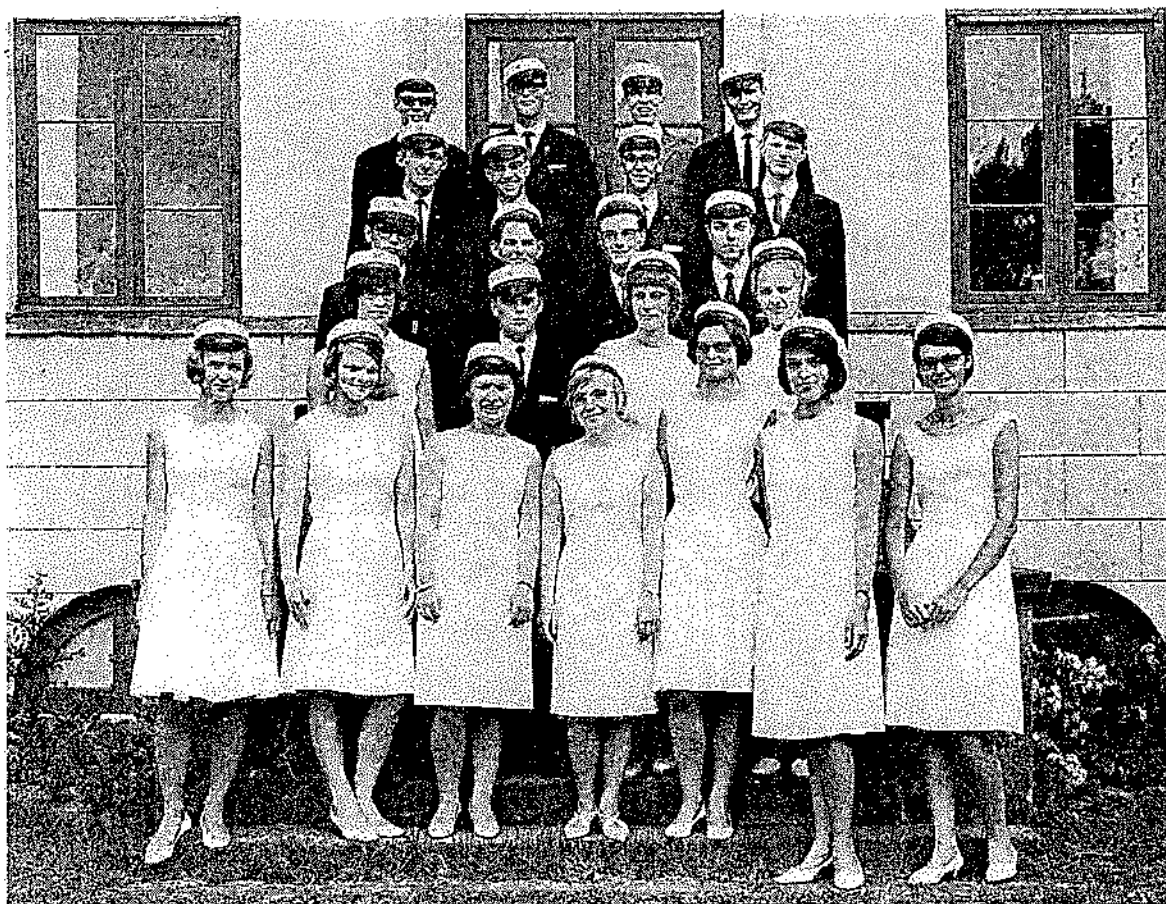
Medlem af skolenævnet, fru *Reisby*, takkede for de gode vilkår, skolenævnet havde arbejdet under, siden det på rektors initiativ blev oprettet i 1957.

Student *Jette Svendsen* talte på sine kammeraters vegne. Hvad hun gav udtryk for findes andetsteds her i bladet.

Efter middagen blev ballet åbnet med den

III mat. y.: Første række fra venstre: *Sten Bonke Nielsen, Jens Wjirtzen, Karin Pors Lindberg, Vibeke Wesarg Reimer, Carl Johan Gerlach, Niels Clausen*. Anden række: *Ole Birch Poulsen, Henning Krogh Petersen, Fritz Smith Kjergaard, Bjarne Johannes Olsen*. Tredie række: *Helge Stig Hansen, Erling Emanuel Andreassen, Niels Elm, Carl Steen Pedersen*. Fjerde række: *Karsten Petersen, Torben Frits Ravnborg Winkler, Flemming Svendsen, Niels Bjørn Rasmussen*. Femte række: *Mogens Bømgård Kristensen, Hans Peder Wamsler, Torben Permin, Bjarne Sander Jacobsen*.

III mat. z.: Første række fra venstre: *Addi Buch Larsen, Bodil Nielsen, Annegrete Buddé, Ellen Hededal, Helle Marianne Støringaard, Grethe Lyndby Jensen, Randi Beier.* Anden række: *Benedikte Ingvorsen, Leif Sophus Madsen, Dorthe Begtrup, Ellen Bisgaard.* Tredie række: *Carl Peter Sebestedt Bohn, Carsten Bagger, Torben Philipsen, Asker Reib Telvad.* Fjerde række: *Fiin Skjærlund, Leif Steen Olsen, Carl Egon Jensen, Karsten Stig Hansen.* Femte række: *Erik Volmer Nielsen, Jan Rud Andersen, Flemming Sejergaard Olsen, Tim Siiglev.*

traditionelle polonaise anført af rektor og en af studierne, og bagefter blev der danset både gammeldags og moderne. Det var meget overraskende at se de unge af i dag kaste

sig ud i både lanciers, skomagerpolka, Lotte gik og Ritch-ratch.

Hele aftenen var dansegulvet fuldt besat med såvel unge som ældre.

Festen for de yngste årgange

Festen blev i år holdt på hotel Prinsen lørdag d. 20. marts. Grunden til, at den ikke som tidligere blev holdt på skolen, var, at gymnasieeleverne skulle opføre elevrådets revy-succes: „Roser og Rødder“. Revyen var tidligere blevet opført på Prinsens scene og kunne

ikke opføres andre steder. En anden grund var, at et festarrangement på skolen kræver et betydeligt forarbejde med opstilling af borde, udsmykning af sal, indretning af restauration og meget andet. Skolen og Roskildenser-Samfundet er derfor blevet enige

om også i de kommende år at henlægge festen til hotel Prinsen.

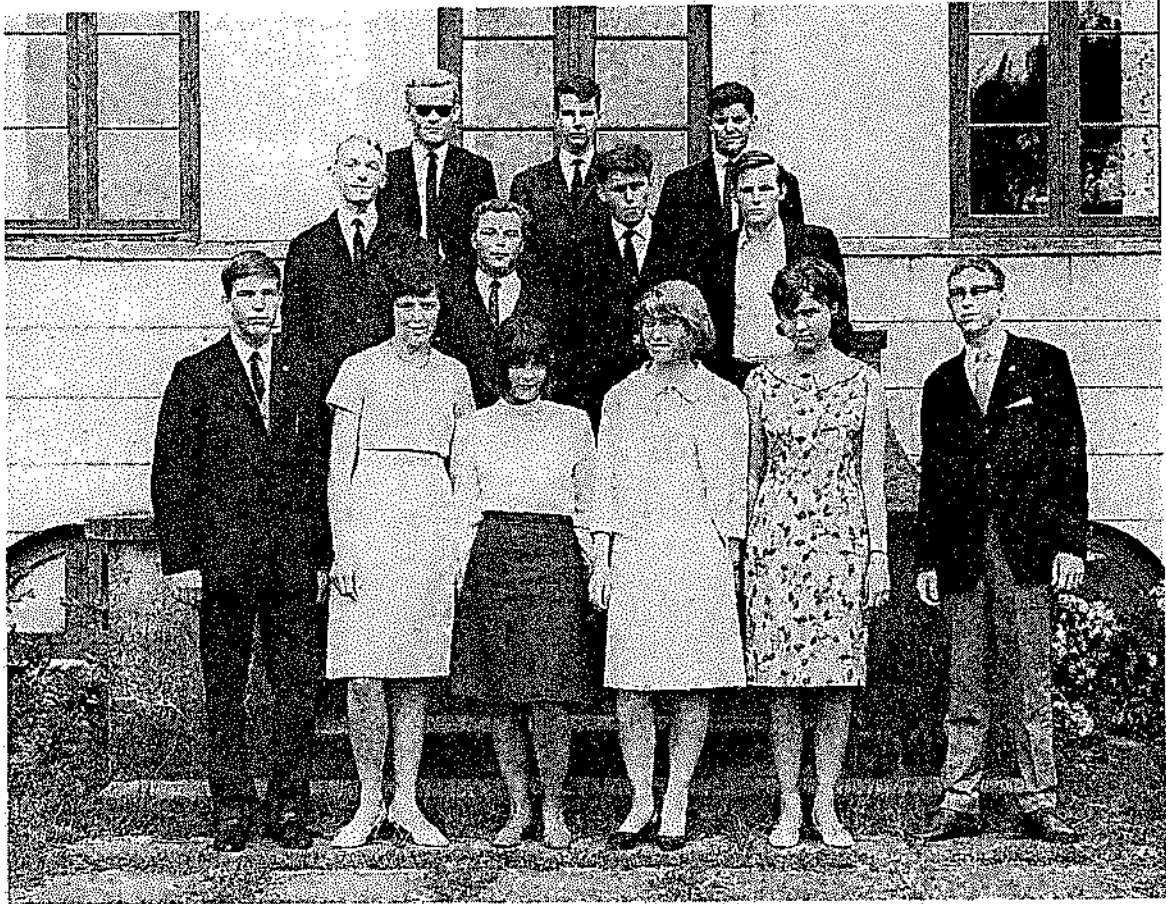
Indbydelsen til festen blev sendt til alle dimittender og lige så mange af de forudgående årgange, som skolen havde kartotek over. Alle, der modtog indbydelsen, var velkomne til festen uanset medlemsskab af Roskildenser-Samfundet, men der gøres her opmærksom på, at i fremtiden vil kun årets dimittender blive indbudt uanset medlemskab. Alle andre vil kun modtage indbydelse,

hvis de er medlemmer af foreningen, fordi Roskildenser-Samfundet ellers graver sin egen grav. Festen koster mange penge, og dem kan foreningen ikke blive ved med at skaffe, hvis alt for mange får mulighed for at sige: Hvorfor dog indmelde sig? Jeg bliver jo indbudt alligevel.

Til næste år vil altså kun dimittenderne og de, der har meldt sig ind i Roskildenser-Samfundet, modtage indbydelse til festen for de yngste årgange.

III mat. x.: Første række fra venstre: Henriette Christrup Hansen, Birthe Andersen, Kirsten Annette Poulsen-Vad, Tove Rasmussen, Grete Budde Clausen, Solveig Anbøj, Inge Lise Heerup Kirkegaard, Ulla Sigrid Nielsen. Anden række: Arne Engskov Jensen, Erling Georg Kaaber, Jens Ulrik Felding, Ivan Lehrman Madsen. Tredje række: Jens Erik Klarskov, Frank Büchmann-Møller, Rune Jan Christiansen, Arne Olsen. Fjerde række: Finn Dybdahl Christoffersen, Peter Christensen, Mogens Peter Scherly Nielsen, Jens Strøm Fabricius. Femte række: Niels Chr. Sørensøn, Henrik Viktor Grummesgaard Klitz, Jørgen Buhl Pedersen, Erik Dahl.

Realister: *Liselotte Brinkmann-Hansen, Erik Keinicke Hansen, Ole Juel Hansen, Jørgen Ulrik Haastrup, John Kappel Iversen, Ingelise Kondrup, Uffe Bendt Kristiansen, Paul-Kurt Larsen, Vilhelm Robland Larsen, Lene Rode Petersen, Ole Sandal, Birgit Karen Sørensen, Carsten Boyer Thøgersen.*

Nyt bestyrelsesmedlem

Hvert år må vi sige farvel til et af de unge bestyrelsesmedlemmer og velkommen til et nyt. Denne gang er det en pige, som skal repræsentere de unge årgange af foreningens medlemmer. Hun hedder *Kirsten Reisby* og er student fra 1964. I øjeblikket er hun ansat på Roskilde bibliotek og opholder sig således stadig i den by, hvor hun har gået i skole. Både bestyrelsen og de yngste årgange af Roskildenser-Samfundet kan sikkert glæde sig til samarbejdet, og vi ønsker hende tillykke med valget.

Roskildenser-Samfundets regnskab

1. august 1964—31. juli 1965

A. Kasseregnskab

Driftsfonden

Bank, giro- og kassebeholdning 1. august 1964	kr.	1.900,10
<i>Indtægter i regnskabsåret:</i>		
Medlemskontingenter	kr.	11.831,76
Ahlefeldts legat	„	546,06
Renter af bank- og postkonto	„	60,23
		<u>12.438,05</u>
	kr.	14.338,15
<i>Udgifter i regnskabsåret:</i>		
Stiftelsesfesten 7. november 1964	kr.	1.714,74
Festen på skolen 20. marts 1965	„	13,90
Dimittefesten 24. juni 1965	„	2.077,48
Roars Kilde nr. 46	„	4.889,28
Gymnastikpræmier	„	668,70
Gaver	„	148,45
Roskildenser-Samfundets legat	„	500,00
Administration	„	3.142,25
		<u>13.154,80</u>
Bank-, giro og kassebeholdning 31. juli 1965	kr.	<u>1.183,35</u>

Fonden vedr. udgivelse af skolens historie

Sparekassebeholdning 1. august 1964	kr.	6.115,38
Renter af sparekassebeholdning	„	187,49
Renter af obligation	„	120,00
Gaver fra medlemmer	„	1.231,00
Udtrukket obligation	„	1.000,00
	kr.	<u>8.653,87</u>
Udgifter til bogens fremstilling à conto	„	6.387,89
Sparekassebeholdning 31. juli 1965	kr.	<u>2.265,98</u>

Waldemar Oxholms legat

Sparekassebeholdning 1. august 1964	kr.	173,19
Renter af sparekassebeholdning	"	8,02
Renter af obligationer	"	105,00
	kr.	286,21
Legatportion	kr.	100,00
Gebyr	"	5,50
		105,00
Sparekassebeholdning 31. juli 1965	kr.	181,21

Overlæge Sjøbergs boglegat

Sparekassebeholdning 1. august 1964	kr.	471,79
Renter af sparekassebeholdning	"	24,05
Renter af obligationer	"	200,00
Sparekassebeholdning 31. juli 1965	kr.	695,84

Studie- og uddannelsesfonden

Sparekassebeholdning 1. august 1964	kr.	13.179,89
Renter af sparekassebeholdning	kr.	355,95
" " obligationer	"	655,00
" " udlån	"	1.184,57
Gaver fra medlemmer	"	656,00
Afdrag på lån (→ 3 lån)	"	8.050,00
		10.901,52
	kr.	24.081,41
Nye lån (+ 7 lån)	kr.	14.000,00
Administration	"	500,00
		14.500,00
	kr.	9.581,41
<i>A. P. Andersen og bustrus mindefond</i>	kr.	45.610,59
Renter af kassebeholdning	"	2.736,62
		48.347,21
<i>Lektor Schoustrups legat</i>	kr.	1.180,33
Renter af sparekassebeholdning	"	82,92
	kr.	1.263,25
Sparekassebeholdning 31. juli 1965	kr.	59.191,87

»KILDEKALK«

Ansøgninger om lån fra Roskildenser-Samfundets studie- og uddannelsesfond stiles til bestyrelsen og sendes til legatudvalgets formand, lektor *Svend Johannsen*, Allehelgensgade 13, Roskilde. Der kan ydes lån både til studerende og til skolens elever. Nærmere oplysninger fås hos lektor Johannsen.

★

Roskildenser-Samfundets legater og præmier: *Erling Tvedegård* fik ved translokationen Roskildenser-Samfundets legat på 500 kr.

Eskild Jensen har ved dimittendfesten fået Oxholms legat på 100 kr.

Gymnastikpræmierne, som består af sølv- og malmbægre, er givet til: *Susan Hors*, *Else Nygaard Jensen*, *Dorte Borup*, *Birgitte Gyldekerne*, *Bente Damgaard*, *Kirsten Rørbech*, *Bodil Nielsen*, *Helle Schiøtz Nielsen*, *Anne Mette Nielsen*, *Annette Kongsholm Olsen*, *Niels Elm*, *Lars Bach* og *Karl Peter Bohn*.

★

Ved dimittendfesten fik *Niels Clausen* overrakt en sparekassebog med 84 kr. 38 øre fra en institution, der hed „Den gyldne femøre“. Den var i 1922 blevet stiftet af nogle elever i anden mellem, der havde forpligtet sig til altid at have en syrebehandlet femøre på sig, og hvis de ikke havde det, kostede det en femøre. Dette beløb er siden med renter vokset til det nævnte beløb, og nu mente medlemmerne af denne eksklusive klub, at boet skulle gøres op.

★

For tredje gang har *Hans Rønø* udgivet en samling lokalhistoriske lørdagsartikler fra Roskilde Tidende under titlen: *Fra gamle dage i Roskilde*. Den er rigt illustreret og vil sikkert interessere alle gamle elever.

★

I Folkeligt Oplysnings Forbunds program står der, at Roskilde Katedralskoles dansklærere vil holde 9 mandagsforedrag på Roskilde Bibliotek. Alle skolens dansklærere med rek-

tor Tolderlund-Hansen i spidsen medvirker som foredragsholdere. Forventningerne til disse foredrag har vist sig at være så store, at man af hensyn til salens størrelse måtte slutte indtegningen efter at 150 interesserede havde meldt sig.

★

Roskildenser-Samfundets stiftelses- og jubilæarfest holdes altid den første lørdag i november og generalforsamlingen samme dags eftermiddag.

★

Elevrådet udgiver nu *Quid Novi*. Derfor er der i samarbejde med redaktionen og rektor vedtaget love for bladets drift, således at denne nu ligger i helt faste rammer. Bladet har været levende, stundom lidt irriterende, men gennemgående inspirerende. Og det er ikke ringe at kunne sige.

★

Det har længe været et ønske hos eleverne at kunne stå i læ i gymnasiegården for det danske vejr ubehageligheder. Derfor tog elevrådet initiativ til opsættelse af et halvtag dér. Elevrådets næstformand, *Ole Rudolph*, tegnede taget, og på et møde med skolens arkitekt blev tegningerne godkendt. Da „Roskilde Katedralskoles Venner“ generøst tilbød at betale taget, var der kun tilbage at samle arbejdskraft blandt eleverne og under adjunkt *Hvidberg-Knudsens* ledelse at gå i gang med arbejdet. I løbet af 1½ måned stod halvtaget færdigt, og den 13. februar kunne rektor højtideligt indvie dette ved en lille „festlighed“ i gymnasiegården. Det nye tag har således ikke kostet hverken skolen eller staten en rød øre.

★

Ved skoleballet på hotel Prinsen præsenterede elevrådet en af elever forfattet, instrueret og opført munter revy, „Roser og rødde“. Det var den, som i marts blev opført ved festen for de yngste årgange.

Lektor *Knud Nordbo*, som i perioden 1. sept. 1963 — 31. juli 1964 stod uden for nummer for at varetage en stilling ved Rigsarkivet, vendte pr. 1. august 1964 tilbage til sin stilling ved skolen.

Fra samme dato genoptog lektor, dr. phil. *W. Michelsen* og adjunkt, fru *Signe Michelsen* deres arbejde ved skolen efter i et år at have virket ved Realskolen og Seminariet i Godthåb.

★

Skolen har haft to AFS-stipendiater i hele sidste skoleår. Det var *Nancy Vanpel* fra New York og *Anne Whiston* fra Ohio. De blev begge så godt akklimatiserede og lærte så me-

get dansk, at de kunne følge undervisningen og efterhånden også tage del i den.

★

Elevrådet blev, da det oprettedes for to år siden, modtaget af eleverne med den skepsis, disse normalt nærer over for alle nydannelser. Ved sin virksomhed i disse to år har det skabt sig en position, som gør, at det i alles bevidsthed står som en nødvendig del af skolens funktion.

★

På skolen har man fortsat en nu 7-årig tradition, hvorefter rektor hver mandag morgen ved morgensangen læser et digt, som regel hentet fra nyere poesi og uden kommentarer.

INDHOLD

Arkitekt Møller — in memoriam	1
Fra Harald Blåtand til „den blå betænkning“	2
Sæt klassekammeraterne stævne	3
Minder fra min skoletid	4
Nyt fra skolen	6
Kontingent-indbetaling	7
Jubilarer snakker sammen	8
Årets jubilarer	12
Generalforsamlingen 1964	15
Stiftelses- og jubilarfesten 1964	16
Historien om et Hroar-sold	17
Skoletidens betydning	20
Til dimittenderne 1965	20
Translokationen 1965	21
Dimittendfesten	24
Festen for de yngste årgange	26
Nyt bestyrelsesmedlem	28
Røgskabet	29
Kildekalk	32

ROARS KILDE

Udgivet af Roskildenser-Samfundet
Redaktør: Karen Andersen-Rosendal,
Vesterbrogade 71, København V.
Christian Stigaards Bogtrykkeri, Roskilde.

